

...cine-l ochiau cu pușca lor cu tremur,
...era perdat.

Ar trebui să scriem o carte întreaga,
ca să arătăm toate faptele vitejești săvâr-
site de regimentul acesta în războiul cu
Francezii, unde au murit și au fost răniți
mii de Români.

În anul 1848, cu toate amenințările,
cu toate făgăduielile facute de guvernul de
răsvrățiți al lui Kossuth, regimentul nos-
tru n'a vrut să-și calce jurământul de cre-
dință către Împăratul și să ajute pe revo-
luționarii unguri, cari luptau pentru nimi-
cirea noastră. Din contră, cetele rebelilor
unguri au avut să îndure adeseori lovituri
strașnice dela grănițerii nostri.

În anul 1851 s'au desființat regimen-
tele de graniță din Transilvania. Cele să-
cuiști și meritau să fie desființate, pen-
trucă Săcuii și-au călcat jurământul și s'au
împreunat cu răsulații lui Kossuth contra
Împăratului. Și aici s'au amestecat însă
mișelia fruntașilor sași, dintre cari unul
Bedeus a scris Împăratului, ca și regi-
mentele românești trebuie desființate, căci
nu s'ar fi bătut bine, afară de aceea nu e
lucru cuminte să se dea Românilor arme.
Fapta aceasta a lui Bedeus e o nouă do-
vadă despre firea josnică a acestui neam,
care lovește tot numai din dos, pe când
Maghiarul, deși dușman, dar luptă pe față.
Ce e mai frumos. Bedeus își scria scri-
soarea în București, unde fugise de groaza
războiului!

Ca să-i îmbune încățva pe Români pen-
tru desmilitarizarea lor, Împăratul a dat
regimentului întreg o medalie de aur, care
să fie atârnată de steagul regimentului
(acum regimentul 50 de linie). Pe medalie
e sapat nemțește: *Für standhaftes Ver-
halten in der beschworenen Treue im Jahre
1848*, adică: *pentru statornicie în credința
jurată în anul 1848*. Totodată i-au încărcat
de laude și au hotărât, la cererea lor,* ca
veniturile averii lor comune grănițarești
să fie folosite pentru scopuri culturale.

Acestea sunt faptele bravilor nostri
grănițerii, aceasta e averea, pe care vrea
să le-o mănânce străinul. Fruntașii lor de
după 1848 au dat de multeori dovadă de
slăbiciune, făcând politica împreună cu gu-
vernul dușman, care le-a mulțumit cu lovi-
turi de picior. De se vor mai lăsa și acum
de batjocură, blăstămul neamului li va
urnări din veac în veac.

Alt gimnaziu străin în comitatul
Caraș-Severinului. Consiliul comunal din
Oravita, oraș și cu populațiune româneas-
că, a hotărât să reard ajutorul guvernului
pentru înființarea unui gimnaziu maghiar
în aceasta localitate. Aceasta e o nouă
palma dată Românilor din acest comitat,
cari au ajuns să sprijinească deja un gim-
naziu străin dușman culturii noastre, chiar
cu bani din averea grănițerilor.

Sașii împotriva Românilor. Dacă
am înșiră toate faptele Sașilor îndreptate
împotriva Românilor, n'ar trece număr din
foaie, în care să nu aducem o pildă des-
pre aceasta. Nu de mult Sașii din Săbirtu
au ținut o întrunire politică, la care a vor-
bit și dl Karl Wolf, cel mai ascultat din-
tre oamenii lor. El a zis între altele:

* Săcuii grănițerii au împărțit averile co-
mune. Numai Români din regimentele grănițerești
arbelele și frații din regimentul binațean le-au
pastrat mai ales pentru scopuri culturale.

Existența noastră a fost totdeauna a-
menințată și primejduită și este încă și
astăzi. Puși între două popoară mai pu-
ternice — Maghiarii și Români — trebuie
să cercetăm, care popor dintre cele două
este pentru noi mai primejdios și trebuie să
ne ținem pe lângă acela, pe lângă care cre-
dem existența noastră mai bine asigurată.
Și în privința poporului, care ne dă aceasta
garanție, nu poate fi îndoială. Noi ca parte
mai slabă, suntem îndrumați să nu zădăr-
nicim prin prostia noastră alipirea de a-
cest popor.

Adecă în graiu verde românesc iata
ce a zis dl Wolf: Sașii trebuie să ținem
pururea cu Jidani și Maghiarii jidaniți, să
votăm toate legile îndreptate contra națio-
nalităților. Să ținem totdeauna cu guver-
nul, oricare ar fi el, liberal, kossuthist, so-
cialist, numai pe Români să-i asuprească
cât mai mult împedecându-i în dezvoltarea
lor culturală, economică și politică, pen-
truca astfel îndeosebi ceice locuiesc îm-
preună cu Sașii să nu se poată bucura
nici odată de egalitatea de drepturi cetățe-
nești în comună, comitat și țară. În felul
acesta Sașii vor trăi tot cu o parte din
privilegiile barbare, pe cari le-am avut pă-
nă'n 1848. Ba suntem în drept să așteptăm
și plată pentru că ajutam pe cei din Buda-
pesta la acupțirea Românilor. Și plata ni
se și dă, căci guvernul contribuie cu sute
de mii la clădirea gimnaziilor noastre. A-
fară de aceea guvernele ne lasă să facem
ce vrem cu averea Universității, la care noi
fi zicem sășești, cu toată că ea e în primul
rând a Românilor....

Numai cât Sașii se însăla. Viitorul
maghiar îl curând nu-l vor mai hotărî
poporul nostru și învingem și învingem
cu această preste 5 sau preste 50 de ani, nu ne
doare capul. N'am perit nici în sute de
ani lucrând să ajungem, unde suntem acum,
neam să perim acum, când bate alt vânt.
Dar cu cât se vor amână mai mult zorile
dreptății, cu atât și răfueala cea din urma
va fi mai strășnică. Și noi ne bucurăm de
răfueala aceasta, căci *ținem minte!*

Alegere de deputat în Banat. După
cum spun foile din Budapesta, deputatul
cercului Rittberg (comitatul Torontalului)
e vorba să fie numit membru în Casa
Magnaților, așa că va trebui să se facă
alegere nouă de deputat. Majoritatea ale-
gătorilor din acest cerc sunt țărani români
și svabi. Dacăși vor înțelege interesul,
ei ar trebui să se sfătuească și să candi-
deze pe un bărbat vrednic, care ar apăra
în dietă drepturile naționalităților, nu să
țină cu guvernul dușman Svabilor și Ro-
mânilor.

Deșteptarea țaranilor. E îmbucura-
tor faptul, că și țararii de alte naționa-
lități din Ungaria se deșteaptă tot mai
mult văzând că nemeșii lor îi înbată cu
apă rece și se gândesc numai cum să se
procopsească ei, fără a ușura soarta țar-
rănimii, adevărata susținătoare a statului.
În orașul Szekszárd (în Ungaria) un mic
proprietar cu numele Gheorghe Suliman a
înființat un partid țărănesc, care are până
acum opt sute de membri. Ei sunt așa de
bine disciplinați (țin toți la olaltă), încât
au biruit la toate alegerile pe așa numiții
„domni”. Povestea veche *Unde-i unul, nu-i
putere*... și: turma risipită (neorganizată)
cade pradă lupilor.

Pentru votul universal. „Societatea
regnicolar (din toată țara) pentru votul
universal” care-și are comitetul în Buda-
pesta, țin din nou conferențe, în cari se va
face propagandă pentru introducerea votu-
lui universal. Cea din urmă conferență a ți-
nut-o dl *Laszy Oszkar*, cunoscut ca un mare
luptător pentru drepturile poporului. A
doua conferență o ține, Luni, deputatul *A.
Székely*.

Am nou fericit!

Anul 1911, ca un moșneag bătrân, își
ia rămas bun dela noi, făcând loc altui nou
an tânăr, pîn de nădejde pentru popor.
Că ce va ațuce noul an, e taina viitoru-
rului. De poporul, ce are credința în
Dumnezeu și în fiii harnici cu brațe mun-
citoare, nu ne îndoim.

Preste anul 1911, ce trece în veșnicie,
nu-i bine să trecem cu o singură privire.
Înainte de toate să mulțumim bunului
Dumnezeu pentru bucuriile și suferințele
de cari ne-a făcut părtași în anul trecut.
Anul vechiu ne învață să fim prevăzători,
să cugetăm și la viitor: să muncim și să
cruțăm.

În anul trecut nu ne-am bucurat de rod
îmbelsugat; dar e bine și așa, căci oamenii
când au recolta mare, uită de Cel ce a
dat-o, uită de bunul părinte al tuturor, —
de Dumnezeu. Să fac falosi, sumești, și
nu mulțumesc binecuvântarea lui Dumne-
zeu. Uită de iubirea deapropelui. Nu-
mai când sunt în strămtoare, cugetă la
Dumnezeu.

Anul 1911, ce își ia rămas bun dela
noi, de pe pragul veșniciei ne dă frumoasa
pildă a savatului, ca și în bine și în rău
să avem credința neclintită și nădejde în
Dumnezeu. Ne învață, să muncim și să
păstrăm, să nu fim risipitori. Cu o pri-
vire duiosă ne face să cunoaștem, că să
jertfim cu drag pentru scopuri culturale,
dacă voim să rămânem popor trainic și
dacă voim să privim cu mândrie la un vii-
tor mai bun, mai fericit.

Atât. Și s'a dus pe vecie dela noi.
Poporul nostru să înțeleagă rostul vre-
murilor!...

Anul nou 1912 îl salutăm cu drag cu
cuvintele „Bine ai venit!” Noi cu dor te-
am așteptat. Umples inimile noastre reci,
de credință și nădejde. Fa-ne părtași de un
traiu mai bun, mai tihnit, mai fericit. Nu
vom orbeca în întunec, ci ne vom îndrepta
pașii spre calea dorită de poporul nostru:
spre cultură, bunăstare și fericire.

Deși poporul nostru e rămas înapoi
în cele culturale, să nu desperăm, numai
la lucru serios pe toate căile de știință,
căci Dumnezeu e bun și ne va ajuta să
ajungem la învingere. Când pășim pe pra-
gul noului an, gândul să ne fie: „Voiește
și vei putea, luminează-te și vei fi!” Muncă
cinstită, iulăre de neam și jertfa mate-
rială să recere dela popor. Nu ciujmele,
ci școalele să înflorească în fiecare comună!

Tata bun de familie! Tu ești stăpîn
în casa ta. Tu ești temnicerul casei tale.
Dacă vei fi bun, toate îți vor merge bine,
dacă vei fi rău, toate silințele tale vor fi
zadarnice. Fii bun cu soția ta, cu pruncii
tăi, cu slugile tale; griji și de animalele
tale, nu le chinui. Fii muncitor, harnic și
cruțător, ține rândujilă întru toate ale tale
și fii cu cumpăt. Dimpună cu soția-ți
iubită, vă creșteți pruncii voștri în frica

Domnul, și-i dați la școală, ca să se lumineze și să nu rămână proști. Ajunci vă va ajuta bunul Dumnezeu. Insemați-vă bine, că „Omul fără carte, azi în lume n'are parte“.

Mamelor! Nici când nu uitați, că cea mai frumoasă vorbă în lume e: „mama“. Purtați grije de odraslele voastre dragi. Nu vă lăsați pruncii să se învețe leneși. După ce a învățat din carte, dați-le ceva de lucru, după puterea lor, ca să iubească lucrul încă de mici. Pentru Dumnezeu nu-i blăstămați, căci blăstămul de mamă rume legătura fericirii lor din temelie. Nu lăsați, ca fetițele voastre să-și părăsească frumosul port românesc; nu le lăsați să se împopuțeze pe zi ce merge tot mai tare și să poarte atâtea parafeturi, că moda bat-o focul, stă în bani, apoi din lux izvoarește lenea, din lene risipa, iar din risipă și lene izvoresc toate răutățile și blăstămățiile. Părinții trebuie să dea samă despre creșterea pruncilor săi înaintea lui Dumnezeu.

Fi-ți muncitoare harnice, econoame bune, și de omenie, și nu perdeți vremea cu clevețirea, căci aceasta este o însușire rea pentru o soție bună, pentru o mamă creștină. Dela voi să așteaptă credința și iubire față de soțul vostru, harnicie, cruțare, chivernisire bună și pildă bună în creșterea pruncilor. Așa face o soție credincioasă, o mamă adevărată.

Tineret și pruncilor dragi! Grijiți de părinții voștri și față de ei fiți cu supunere, ascultare și iubire. Nu uitați că lucrați ei pentru binele și fericirea voastră. Nu le amăriți zilele vieții la bătrânețe și nu vă scărbiti de neputințele lor. Binele ce l-a făcut cu voi, cu bine trebuie să-l faceți. Numai așa va fi binecuvântarea lui Dumnezeu cu voi și cu urmașii voștri. Nu vă bateți joc și râs de cei bătrâni și slăbănogi.

Fete și feciori mari! Purtați-vă cu viincios, grijiți-vă de cinstea și nevinovăția trupului și a sufletului. Nevinovăția este cea mai frumoasă floare și vârtute a unui tinăr. Nu uitați, că viața ușuratică, sburdalnică din tinerețe să răzună amar la bătrânețe. Învățați, munciți, cruțați și vă rugați. Atunci veți avea noroc și viața fericită dela Dumnezeu.

Iubiți conducători firești ai neamului! Fiți voi „sentinela română“, fiți ca stâncă de

granit de tari în principiile voastre sănătoase. Interesele mari ale neamului vostru nu le jertfiți pentru bunuri lumesti trecătoare. Dați povește bune poporului, căci atunci veți câștiga încrederea, recunoștința, stima și iubirea lui.

Iubit popor! Nu te lăpăda de conducătorii tăi firești, cari îți dorește binele și fericirea. Fii cu stimă și iubire față de ei. Ca și în trecut, așa și în viitor, fii cu alipire față de patrie și tron. Nu uita, că în unire e puterea, în putere biruința, în biruință fericirea. Îmbrățișază cultura, căci atunci vei putea privi cu mândrie într'un viitor fericit.

An nou fericit!

Ioan Toduțiu, înv.

Din Basarabia.

Cetitorii noștri știu, că astă-primăvară, când eră să se hotărască în Dumă (dieta rusească), cari limbi să fie slobode în școală, s'a dat libertate de-a avea școale cu limba lor proprie la Poloni, Germani, Fini, Armeni, Tătari, Curzi, Mongolii din Turchestan, Bulgari, ba chiar și la Țigani.

Numai limba română, vorbită în Rusia de preste un milion și jumătate de Români, cari își zic acolo Moldoveni, n'a fost recunoscută. Și asta nu din vina Rușilor din Dumă, ci din vina ticăloșilor de deputați aleși de Români, cum a fost Konpensky, Purișchevici, apoi un preot renegeat. Aceștia au declarat, că în Basarabia se vorbește numai rusește. S'a sculat un deputat rus și unul armean, ca să protesteze în contra acestei minciuni, dar Duma și-a zis, că deputații basarabeni trebuie să vorbească mai bine țara lor și s'au pus limba română într'umbră slobode în școală.

Cu aceasta însă chestiunea limbii române în școalele din Basarabia nu s'a sfârșit, căci Românii au început să ceară cu tărie respectarea dreptului la limba maternă. Și glasul lor pare, că va avea răsunet, căci în ședința din urmă a zemstvolului basarabean (un fel de congregațiune) s'a vorbit numai despre introducerea limbii române în școalele din satele românești ale Basarabiei.

Întăiu a vorbit Rusul Aleinicoff, care a propus, ca zemstvolul să ceară dela guvern introducerea limbii române (moldo-

vene) în școale. Apoi a vorbit Românul P. Gore, care a zis:

„Deputații basarabeni, cari s'au împotrivit în Dumă, au dovedit cel puțin că n'au nici cea mai mică cunoștință despre istoria Basarabiei și despre faptul că la noi se vorbește mai mult moldoveneste pe la toate autoritățile. Poate că vom fi învinovați de separatism, anume că vom să scăpăm de Rusia, dar adevărul e acesta: copiii de moldoveni nu știu nici o vorbă rusească din pricină că învățământul nu se predă în moldoveneste. Duma a recunoscut și neamurilor mongolice, ba chiar și Țiganilor, dreptul de a se folosi în școală de limba lor națională, numai nouă Moldovenilor nu. Cu toate acestea și noi avem limba noastră, avem cultura noastră și prin urmare trebuie să ni se recunoască și dreptul de a o folosi în școală“

După ce au mai vorbit câțiva inși tot pentru introducerea limbii române, s'a ales o comisiune compusă din șapte bărbați, cari să facă un raport amănunțit, ca să fie înaintat guvernatorului Basarabiei, apoi guvernului din Petersburg. Și e nădejde, că cererea dreaptă a Românilor va birui. Iar de va birui, se va dovedi de nou, că în Rusia, pe care Jidanii și cei orbiți dintre Maghiari o batjocoresc, e mai multă libertate pentru cultura națională a fiecărui popor, decum e în Ungaria. Și să nu uităm, că în Rusia cel puțin două din trei părți ale populațiunii sunt Ruși curați, pe când în Ungaria Maghiarii cu toți Jidanii și Țiganii împreună abia se apropie de jumătate numărul locuitorilor țării.

Stiri politice din străinătate

Războiul italo-turc. În timpul din urmă s'a mai dat o luptă ceva mai mare, în care, după știri din isvor turcesc, ar fi biruit tot Turcii. Lupta a ținut șase ore, fiind deoparte 25 de mii de soldați italieni, de cealaltă parte 7000 de Arabi și 600 de soldați turci. Italienii au trebuit să se retragă, mai ales, că le lipsiau și munițiunile (gloante etc.). Lucrul pare adevărat, căci după o știre din Roma, un general italian a fost chemat înapoi de pe câmpul de războiu, fiindcă nu s'a îngrijit, ca soldații să aibă destulă munițiune, așa că au trebuit să se retragă din fața dujma-

Cu paloșul.

2

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de

Radu Rosetti.

(Urmare).

II.

Pentru ce Ștefan Stroici părăsise oastea Craiului Lajos.

După câtăva tăcere, bângând de seamă că Ștefan s'a mai liniștit, Voievodul zise:

Spune-mi cum s'au întâmplat aceste lucruri care îmi par de necrezut. Cum de nu te-a ocrotit Craiul pentru care ai făcut atâtea jertfe?

— Iartă, Bogdane, slăbiciunea ce ți-o arăt, zise Ștefan ridicând capul. Simțirile pe care le stăpănesc de două luni în sfârșit m'au învins. Îți voi spune tot căci pentru atâtea venit-am întins la Dumneta.

Precum știi, în toamna trecută am

plecat la oastea Craiului care mergea la Napole să răzbune moartea fratelui său Andrei, ucis cu știrea dacă nu din porunca soției sale, Crăiesei Ioana.*)

Duceam cu mine cincizeci de sulii, toți Români din satele mele, strânși, înarmați și ținuți cu chelțuiala mea. Mi-am adus adesea aminte cum Dumneta mă certai, zicându-mi că rău fac de-mi risipesc averea adunată de părinți pentru slujba Craiului unui neam, dela care al nostru nu poate aștepta decât asuprire și batjocură, și amar m'am căit că nu ți-am ascultat sfaturile. Ca o răsplătire a jertfelor ce le făcusem până atunci, nu mai slujeam ca alta dată sub banderiuul Fișpanului de Maramurăș ci aveam steagul meu și făceam parte din banderiuul a însuși Craiului, alătura cu cetele curtenilor.**)

*) Andreiu eră rege în Neapole, în partea de meazăzi a Italiei.

**) Curtenii erau slujbașii și soldații dela curtea regală.

cât am străbătut Ungaria, munții Stiriei*) și țările Italici, am putut să-mi dau samă că atât magnații cât și nemeșii de rând mă priveau cu ochi răi. Dacă unii erau supărați prin faptul, că un Român se găsește pus pe aceeași treaptă cu ei, având steagul lui și primând, ca și ei, poronci numai dela Craiu, apoi ceilalți, care slujiau sub banderiuul Fișpanilor, se simțiau și mai amăriți văzând că acel Român să bucură de o vază, la care ei nici nu se puteau gândi. Supărările nu-mi lipsiră dela început: mie mi să dădeau gazdele cele mai rele, eu eram însărcinat cu slujbele cele mai neplăcute, mi se făceau tot felul de greutăți pentru hrana oamenilor și a cailor; de câteori locuitorii se jăluiau de vre un jaf de oșteni, se învinovățiau Românii mei. Mult sânge rău făcutu-mi-au aceste necazuri zilnice și la grea încercare a fost pusă răbdarea mea. Dar le răbdam pe toate: dormiam fără adăpost pe pământul gol, îndeplineam toate însărci-

*) Munții Alpi, din Stiria, provincie în Austria.

nului. De-aici se vede sau că cei din fruntea armatei nu se știu îngriji cum se cade de cele trebuincioase într'un războiu, sau apoi că soldații italieni impușcă cu rost și fără rost, numai ca să audă pocnind puștile. Așa se înțelege, că nu le ajung gloanțele, câte poate să ia un soldat pentru o luptă.

De altminteri și Turcilor pare că le merge greu în Tripolitania, căci după cum spune o gazetă turcească, ei simțesc foarte mult lipsa de merinde, de materiale pentru pansat (legat rănile) și de medici. De altminteri, boale grele, cum sunt holera și lingoarea, nu bântuie printre soldații turci.

Turcia. Pentru la primăvară se pregătesc în Turcia revoluțiuni nouă din partea Bulgarilor și Albanezilor.

Bulgarii au început de pe acum să facă atentate cu bombe. După atentatul dela Știp, despre care am povestit dejă, au aruncat acum cazarma jandarmilor în aier, întrebunțând bombe cu dinamită. Bandele bulgare încă s'au sporit în Macedonia atacând nu numai pe Turci, ci și pe Români. Guvernul turcesc a și început să ia măsuri spre a înăbuși viitoarea revoluțiune din Macedonia. Jandarmeria va fi sporită, se vor strânge și trupe mai multe, cari să poată arnări bandele.

Mare primejdie amenință din partea Albanezilor, a căror revoluție abia a putut fi potolită în primăvara trecută. Greșala cea mai mare a făcut-o comandantul trupelor turcești, Mahmut Șefchet Pașa, care crede, că va sili pe Albanezi să se prefacă în Turci. El încă aflase de măsurile barbare, pe cari le întrebunțează guvernul ungureș pentru maghiarizarea Românilor mai ales, și în prostia lui credea, că acestea vor și birui. Guvernul din Constantinopol a văzut însă, că nu poate face nimic cu astfel de măsuri, de aceea i-au luat lui Șefchet Pașa comanda și le-a făgăduit Albanezilor libertate națională. Făgăduiala n'au împlinit-o, așa că acum Albanzii dela granița dinspre Muntenegru încep să se miște din nou pregătind o răscoală nouă. Mulți Albanezi vin în porturile de lângă mare, mai ales în Antivari, și-si cumpără puști cu repetiție, pe cari le duc în munții lor. Mai mulți Albanezi fruntași au plecat la Cetinje, capitala Muntenegrului, ca să se pună în înțelegere cu guvernul munte-

negrean. Se vede, că Albanzii sunt sprijiniți și din altă parte, căci în portul Antivari au sosit vapoare încărcate cu de-ale mâncării, apoi cu puști, pistoale, gloanțe și praf de pușcă. Credem, că nu greșim, dacă suntem în părerea, că toate acestea vin dela Italia care vrea să facă încercături mari Turciei, dar și Austro-Ungariei.

Ce scriu alte gazete?

În foarte multe rânduri am arătat înșelătoriile cele mari, făcute de așa numiți bancheri (cei mai mulți Jidani), cari golesc pungile emigranților la America. Am sfătuit mereu pe Români nostri de-acolo să se ferească de ei și mai bine să trimită acasă banii câștigați cu multe sudori de-a dreptul prin poștă. Acum vor avea siguranță, căci, după cum am vestit, cea mai mare bancă românească dela noi, *Albina*, deschide preste câteva săptămâni o sucursală (filială) în New-York, unde Români nostri își pot depune cu toată încrederea banii lor.

Ca să se vadă și mai bine, la ce jafuri au fost supuși emigranții din America, lăsăm să urmeze articolul de mai la vale. Iată ce scrie

„Revista Economică“ (Sibiu): După o statistică publicată într'o revistă maghiară din partea unui corespondent al ei din New-York, sumele, cu cari au fost păgubiți în cei din urmă 15 ani numai emigranții din Ungaria de către bancherii din America, se urcă la cel puțin 200 milioane de dolari sau 1000 de milioane de coroane. Numai în anul trecut perderile cunoscute se urcă la aproape 1 milion 200 de mii de dolari sau 6 milioane de coroane!

Numărul bancherilor, cari lăcomesc la banii câștigați de emigranți în fabricile și minele americane, se urcă la mai multe sute. Și toți acestia pot lucra în dragă voie și fără nici o răspundere morală sau materială mai serioasă. Bancherii aceștia, lipsiți partea cea mai mare de avere proprie, nu numai că socotesc taxe uriașe pentru munca destul de mică, ce o au cu trimiterea banilor în patrie, dar de obicei și întârzie cu trimiterea, fiindcă întrebunțează banii încasați pentru scopurile lor proprii de gheșeft. Aproape nu este în

Statele-Unite din America-de-Nord comună cu emigranți din Ungaria, unde să nu se afle un bancher ungar (jidani!). Căci pentru deschiderea unei bănci în America nu se cere aici o pregătire. Adevărat, că în unele state se cere depunerea unei cauțiuni de 5, 10 sau chiar 50 mii de dolari, dar aceasta servește de cele mai multe ori pentru înșelarea bieților oameni neștiutori. Garanția adevărat nu trebuie depusă în bani gata sau în efecte (hârtii de valoare) ci în forma unui bond, cum se zice în America, adevărat să garanteze altcineva. În Statele-Unite sunt multe societăți, cari, plăindu-le bine, depun bucurios bonduri, potrivit lucrul astfel, încât chiar dacă bancherul ar fugi, dela societate se poate cere despăgubire numai făcând cei păgubiți proces. Iar pentru proces trebuie avocat, care în America e foarte scump, așa că oamenii, deja despoiați de averea lor, cu greu se hotărăsc să mai facă cheltuieli nouă cu procesul.

Tot astfel sunt și notarii publici *) din America. Este o mare greșală a poporului emigrat în America, dacă crede, că notarii publici îndeplinesc și acolo aceeași slujbă ca notarii publici regești dela noi, cari sunt anume pregătiți pentru acest post. În America, pentru a putea fi notar public, nu se cer nici cunoștințe de legi și preste tot nici un fel de pregătire: este de-ajuns, dacă concurentul știe ce și scrie și și-a câștigat cetățenia americană. Urmarea e, că numărul notarilor publici din America e foarte mare. În anul 1909 au fost numai în New-York 26 de mii de notari publici, cari erau mai înainte negustori, pantofari, hârbieri, lăcătuși, birtași, bancheri (pungăși), agenți, tipografi și a.

Mult ajutor și bune sfaturi va putea da în privința aceasta emigranților români noua sucursală a *Albinei*, care se va deschide în curând în New-York și care va avea în toate centrele cu mai mulți emigranți români oamenii și legăturile ei de cea mai deplină încredere.

*) Aici observăm, că, după cât știm, cu afacerile de notar public se ocupă și vro doi Români de-ai noștri mai deștepti, emigranți de multă vreme la America. Ambii sunt abonați la foaia noastră, iar în niște scrisori de-ale lor, ni s'a spus că ei stau mult în ajutorul fraților noștri, emigranți peste ocean. — Re-l. Foaia Poporului.

varile câte ni se dădeau, sufeream de foame și de sete, plătiam toate merindele mai scump și privegheam cu cea mai mare grijă purtarea slujitorilor, în nădejdea că, odată în fața dușmanului, vom ști, prin vrednicia noastră ostenească, să silim pe Unguri a-ne privi cum trebuiesc priviți frați de arme viteji.

În ziua de 23 Decembrie trecut, aflând Craiul care se afla la Aquileia, *) că Ludovic de Tarent, al doilea soț al Crăiesei Ioana, se pregătea să apere trecerea Voltornului, **) porunci lui Neculai Cajetani, Grofului de Fundi, să iee trei mii de Italiani și trei mii de călăreți din cetele Curții și să asvârle pe dușman dincolo de Capua. ***) Aflându-mă față, mă rugai ca și steagul meu să facă parte din Curtenii ce erau să meargă cu Cajetani și, spre malmirea Ungurilor, cererea mea fu încuviințată.

*) Un craș în Italia.

***) Bău în Italia.

***) Oraș în Italia.

A doua zi, în ajunul Crăciunului, plecaram de cu noapte și ajungând în răvăsatul zorilor pe malul Voltornului, zărirăm pe dușman așteptându-ne dincolo de apă. Cajetani puse la mijloc Nemții și Italianii îmbrăcați numai în fier, împărți călărimea ungurească la aripi și porunci să trecem îndată râul și să navalim asupra Napolitanilor, apoi intră el cel de întâi, în apă.

Oastea întreagă se luă după dânsul și, cu toate că arcașii și praștiașii *) dușmanilor aruncau asupra noastră o ploaie de săgeți și de pietre, ajunserăm repede la celalt mal și ne repezirăm cu sulitele întinse asupra potrivnicilor. Ceata mea fusese așezată la capătul aripei stângi, alătura era un steag al lui Paul Fejervary sub porunca fiului său Gyula. Dincolo de apă, gâsisem în fața mea numai câțiva călăreți care, cum ne văzură pe mal, dădură

*) Înainte de aflarea prafului de pușcă se întrebunțau ca arme și praștiile, cu cari aruncau petri.

dosul iară cu mă luau la goană după dânsii. Văzând însă că sunt puțini și că numai cu greu îi voiu putea ajunge, mă întore îndărăt la pas, pentru a lăsa caii să răsufle. Când ajung iar aproape de râu, dau cu ochii de steagul lui Fejervary care, încă cu vre-o trei, năvălesc asupra unui deal ce se afla în marginea dela vale a șesului pe care mă întorceam și de pe care deal, ascunși în niște vie, un stol de arcași împroșcau pe Unguri cu săgeți. Năvala călăreților, la deal, prin vie, era o curată nebunie și în curând fiind respinși, ei se întore în risipă având printre dânsii o mulțime de cai fără călăreți. Dar, în loc de a se cumiți, îi vedem tocându-se pentru o nouă năvală. Prevăzând că și de astă dată nu vor putea face nici o ispravă, descalec oamenii, lăsând numai vro câți-va pentru paza cailor, și încep a sui dealul pe jos spre a lua pe dușman în coastă. Dealul, deși repede fiind mic, ajunserăm în vârful lui tocmai când călăreții noștri o luau pentru a doua oară la fugă fără

Adunarea generală

a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“, ținută în Turnișor la 31 Decembrie st. n. 1911.

În nemijlocita apropiere de Sibiu, pe fărmurul stâng al râului Cibin, se află așezată comuna Turnișor. Locuitorii, în majoritate sunt Saxoni, mai puțini Sași și vre-o 115 familii de Români.

În general, locuitorii acestei comune, se îndeletnicesc în mod rațional, cu economia de câmp, cu lăptăritul, cu bărdășitul și zidăritul.

În vechime, Sașii au fost în majoritate și atot puternici, de prezent sunt mai puțini și trăesc cu Saxonii în relațiuni încordate. În afacerile comunale, Sașii și Românii nu sunt luați în samă. Românii dispun de puțină moșie, țin însă pământuri cu arândă și izvorul mai însemnat de venit, le este lăptăritul. În timpul din urmă, au început să îmbrățișeze și meseriile.

Biserica și școala, ar putea să facă cinste chiar și altor comune românești. Sub dibacea păstorire a harnicului preot, dl *Romul Platoș*, Românii din Turnișor au făcut frumoase progrese de înaintare și este nădejde, că prin o frățască conlucrare cu tinărul învățător de bună speranță, dl *P. Vulc*, în viitor vor putea face și mai mult.

În această comună, și-a ținut de astădată „Reuniunea română de agricultură“, adunarea sa generală anuală, la care a luat parte ca delegați ai comitetului central membrii: Dr. V. Stan, V. Tordășianu, R. Simu, A. Cosciug și N. Iosif, însoțiți de dl Dr. A. Dragomir, D-na Tordășianu și D-șoara Roma Șuluț.

Membrii comitetului central au descins de drept la biserică, unde au luat parte la serviciul divin, la care, răspunsurile liturgice le-a dat cu multă precizie, corul bravilor Turneri, sub conducerea învățătorului P. Vulc.

La 11 oare, ne-am întrunit într'un număr neașteptat de frumos, bărbați și femei, tineri și bătrâni, în spațioasa sală a școlii, unde dl *Dr. V. Stan*, în calitate de președinte a deschis adunarea generală.

În frumoasa și instructivă vorbire de deschidere, dl Stan a schițat mănoasa activitate a Reuniunii și a prezentat adunării raportul general de pe anul 1910, dând cuvânt dlui secretar V. Tordășianu, care

a făcut un amănunțit raport despre activitatea însoțirilor de credit Raiffeisen, puse la cale de Reuniunea rom. de agricultură.

După constatarea frumoaselor progrese materiale, realizate de însoțirile Raiffeisen, adunarea a primit raportul general și a dat cassarului și comitetului, absolutiv și a primit apoi proiectul de budget pentru anul 1912.

La propunerea prezidiului, adunarea și-a exprimat prin ridicare, părerea de rău, pentru membri răpoși în decursul anului expirat. În locul mult regretatului membru Dr. P. Șpan, adunarea generală a ales de membru în comitetul central pe dl prof. T. Popoviciu.

A urmat apoi instructivă prelegere a dlui A. Cosciuc, despre legumărit. Dl conferențiar a vorbit cu multă căldură de cauză, a dat sfaturi amănunțite și a stăruit asupra răsadnițelor sau păturilor calde pentru legumi.

Sunt sigur însă, că sfaturile date nu vor avea efectul dorit. La cultura legumelor, se recer grădini și pământuri și tocmai acestea le lipsesc Românilor din Turnișor. În ce privește prelegerile, ar fi de dorit, să ne acomodăm mai mult împrejurărilor locale.

Neobositul secretar, dl V. Tordășianu, ia de nou cuvântul și face propunerea pentru alcătuirea unei însoțiri Raiffeisen. Sămânța aruncată a căzut în pământ bun. S'au înscris 21 de membri în frunte cu vrednicul preot dl R. Platoș și învăț. P. Vulc. Constituindu-se s'a ales ca președinte al direcțiunii preotul R. Platoș, vicepreședinte N. Părău, membri în direcțiune I. Muntean 181, I. Banciu și I. Muntean 186. În consiliul de supraveghere s'a ales: președinte Pavel Vulc, cantor, vicepreș. And. Părău, și membrii H. Moldovan, I. Topolog, Ilie Părău, Laz. Banciu, Ioan Cismașiu, Moise Fărcaș și Iosif Iliu; iar de cassar-contabil s'a ales învățătorul P. Vulc, sub chizășia Pavel Vulcu, cantor și Ioan Muntean 214.

În felul acesta, adăugându-se încă o frumoasă faptuire la bunele isprăvuri ale Reuniunii, dl preș. Dr. V. Stan, mulțumeste celor prezenți și încheie adunarea.

După o muncă neîntreruptă de 5 oare, membrii comitetului central și ceilalți oaspeți dimpreună cu mai mulți fruntași, precum și coriștii, cu totul preste 40 persoane, ne-am întâlnit la masa comună, aranjată și

servită cu mult gust, pricepere și dibăcie de harnicele membre ale „Reuniunii femeilor“, în frunte cu prezidenta d-na preoteasă, cecece numai spre cinste și laudă le poate servi.

Nu mai puțină laudă merită și membrii corului, cari, cu multă acuratețe și dibăcie, ne-au delectat cu câteva cântări frumoase; arătându-se astfel vrednici de bravul lor conducătoriu, care este totodată și înfăptuitorul corului și al Reuniunii femeilor, dl preot R. Platoș.

La masă a vorbit dl Dr. V. Stan, secretarul V. Tordășianu, R. Simu, N. Iosif și preotul local R. Platoș. Frumos și entuziasmat a vorbit apoi dl Dr. Dragomir, cand. de adv. fiul fostului învățător de odinioară în Turnișor, S. Dragomir, care a lăsat frumoase făptuiri și amintiri plăcute.

Pentru oarele 6 seara, a fost anunțată șezătoarea literară, la care au luat parte un număr public. Și aci, corul condus de părintele R. Platoș a fost la înălțimea chemării sale.

Frumos și la înțeles a vorbit d-na Tordășianu, despre rolul femeii române în familie. După o frumoasă și instructivă introducere, dl Dr. A. Dragomir a citit două poezii de O. Goga. A urmat apoi un corist, declamând o frumoasă poezie hazlie.

De încheiere, părintele R. Platoș a făcut un scurt raport despre activitatea Reuniunii femeilor din loc. Condusă cu rîvnă și pricepere, în timp de abia 2 ani, Reuniunea și-a ridicat fondul la suma de peste 220 cor.

Prezidenta, d-na preoteasă Maria Platoș, a grupat în jurul său 5 membre harnice și zeloase, cari la o altă compun comitetul. Cu laudă trebuie să amintesc numele acestor femei fruntașe, cari, cu deosebită rîvnă lucrează pentru bunăstarea și înaintarea Reuniunii. Acele femei vrednice sunt: Ana N. Topolog, viceprezidentă, Paraschiva P. Vulc, casierică, Maria Ilie Părău 138, Maria David Banciu, Maria Lazar Banciu 152 și Maria G. Irimie Vulc. Afacerile scripturistice ale Reuniunii le conduce harnicul preot R. Platoș.

Fie mândre aceste femei, că osteneala lor nu e zadarnică.

Astfel a decurs adunarea generală a Reuniunii agricole ținută în Turnișor spre bucuria și mulțumirea tuturor.

a fi putut măcar intra în vii, dar lăsând marginea lor semănată cu morți și cu răniți. Noi, însă, fără a mai dodăi, ne răpezim asupra arcașilor, erau niște Genovezi, și intrăm într'înșii cu paloșele zmulte.

Ei nu aveau nici o putere pentru a să apăra de paloșe, căci arcurile nu le mai puteau fi de folos, năvala noastră fiindu-le fără veste și noi amestecați cu ei. Într'o clipeală, preste cincizeci zăceau morți sau răniți la pământ iar ceilalți, aruncând armele, căzuse în genunchi și cereau să le cruțăm viața. Uitându-mă atunci împrejur, zăresc de pe deal Napolitanii retrăgându-se în grabă pe toată întinderea băței și banderile noastre înfipte pe locurile ce, mai dinioarea, erau în puterea dușmanilor. Atunci apuc steagul meu din mână stegarului și îl infig în pământ. Călăreții care pornise în risipă cu Fejervary ajunseser în fuga lor până la apă unde oprindu-se, se tocmiră din nou. Se văzură căpeteniile sfătuindu-se, apoi Fejervary, urmat de ai lui, apucă spre mine în trepădul cailor. Ajuns în marginea viilor și neputând străbate

printr'însele grămadă călări, o ia la deal urmat numai de stegar și de vr'o zece oameni, înaintând foarte cu greu printre vițe. Slujitorii mei abia isprăviser să lege mâinile Genovezilor, temându-se să le lase mișcările slobode, căci numărul lor era încă de trei ori mai mare decât al nostru, când iată că ajunge și Fejervary la mine.

— Să trăiască Craiul, îi zic eu, mila Domnului, izbânda este a Măriei Sale.

Fără a răspunde un cuvânt, el descalecă, ia banderiu în mână, trânteste pe al meu jos cu piciorul și îl infige pe al său în pământ.

Fapta era așa de neașteptată și fusese îndeplinită atât de iute încât nu avui vreme să-l opresc.

— Ce faci, nemernicule, ai înebunit? strig eu punând mâna pe paloș.

— Nu este aicea locul pentru cărpa murdară a cănelui de Olah, răcnește atuncea Ungurul și scoate paloșul, — ci pentru banderiu magnatului maghiar și dacă Olahul nu-i mulțumit, sunt gata să-i taiu și urechile.

Paloșul meu eși din teacă și, nebul de mânie, printr'o lovitură puternică făcui să-i sară arma din mână apoi, prin două tăieturi în cruce, îi însemnaiu obrazul pentru toată viața.

Ungurul, greu rănit și chiorit de sângele care-i curgea pe frunte, căzu jos cu un țipăt de durere. Slujitorii lui, făcând atunci o mișcare pentru a se arunca asupra mea, ai mei îmi săriră în ajutor și Ungurii, văzându-se în număr mic, puseră iar paloșele în teacă. Eu zmulseiu din pământ banderiu lui Fejervary și aruncându-l înlături, ridicaiu jarași pe al meu. Chiar atuncea se auziră trâmbițele sunând adunarea și toată oastea noastră se văzu clătindu-se în trepădul cailor spre locul unde fâlfăia banderiu lui Cajetani.

Ungurii ridicară dela pământ pe stăpânul lor rămas aproape fără cunoștință și unul dintr'înșii luându-l pe cal, se îndreptară spre tovarășii care văzuse întâmplarea dar, din pricina răpejunei cu care se petrecuse, abia avuseser vreme să descalece și să se pue în mișcare spre noi. (Va urma).

Insămnări.

Cu ocazia Anului nou, creștem de potrivit a da în foaie această poezie din „Calindarul Poporului“ pe 1912.

În'un an s'a curs în valea
Vremurilor ce se duc,
În'un rând de frunze moarte
Se desprinse de pe nuc;
În'un an ai noștri tineri
N-î năpă la pământ;
Cu un an deci mai aproape
Cătră tainicul normant.

..... A venit și el în lume,
An cu număr fără soț...
Și-a trecut, dar amintirea
Li-i-o vom păstra-o toți;
Căci a fost an memorabil,
An de glorie, într'una
S'a certat strajnic „Românul“
Cu vecinul „Tribuna“.
In desmințiri, declanșări,
Epigrame, aprecieri,
A fost mai bogat în fine
Ca sultanul în mușeri.

Ne-a trimis pe cap și vânturi
Și ploii mari, înăco-ne brama,
Ba ne-auvenința în vară
Cu boala și cu ciurma.
Dar de groaza unor oameni
N'a trimis-o în Ardeal,
Căci s'ar fi zis că o vîna
Partidul național.

..... În bucate a fost darnic,
Deci să-i fim mulțămitori,
Darî nu-i iertăm greșala
Când vru ca din sărbători
Se mai taie, și se laze
Numai pe cele mai mari.
Ce ne-am fi făcut atunci
Noi bieții funcționari?
Noi cari știm că-s două prima
În ori care calendar,
Zi de lucru tot mai multe
Și tot numai un salariu...

Pe cât de zgărcit în una,
Pe-atât de darnic în alta.
La femei le-a dat vre-o rece
Mode una după alta:
Rochie împedecată,
Pălării napoleon,
Dar le-a pus vârful la toate
Cu rochia pantalon,
Care-a făcut afară'n țară
Și dânselor le-a stricat,
Tinerii fugeau — ca dracul
De tămăie, — de'nsurat...
Tutunul s'a scumpit tare,
Dar vorbind drept, nu e rău,
Vom învăța și noi mînto
Să-l dăm dracului băgău.

Tot asemenea și șpiritul
S'a scumpit, ba și zăharul,
Zăharul să-l mănco domnii,
Șpiritul să-l bea hantătarul.

În cultură și'n invenții
Am progresat de minune,
Țăranul știe subscrie
Cambiu și obligațiune.
La camătă nu se face
Erori ca până acum,
S'a inventat o mașină
Fără apă, fără fum;
Apeși bumbul și lîi epuno
Câtă camătă se dai;
Tu deschizi atunci șerpariul:
Sare banul dacă-l ai.

Cu aeroplanul astăzi,
Poți sbura foarte frumos;
Dară dacă suflă vîntul
E mai bin' se mergi pe jos.

Tot mai des vedem pe sate
Un căruț, ca o mașină,
Care guiera și fuge
Lăsând miros de benzină.
Asta e automobilul,
Cailor spăricitoare;

Laa că și el câte-odată
Rupe grumaz și picioare.

.. Ne-am modernizat în toate,
Până și în cununie,
Prin anunțuri în gazete
Ne căutăm astăzi soție.

Cu țăranul toți de-arăndul
S'au ocupat no'ncetat,
Notariul i-a cerut darea,
Preotul l-a botezat;
În școală învățătorii
Învătau copiii lor,
Deci mai multă-activitate
Ce pretindeți domnilor?

An mai răsărit din neguri
Scritoare și poeți;
Nu-i mirare, după ploaie
Știm că cresc pe lunci buzgeți.
Între ei mă număr și eu,
Poet mare și iubit....
... Dați-mi pace, stimați critici,
Nu vedeți că am glumit?

Nu știu anul care vine
Și care e an cu soț,
Cum va fi... dară se zice
„An nou fericit în toți“

Petrn O. Crișăanu

Foc într'o casă, unde se cresc copii mici.

— Vezi descrierea la pagina 7. —

„Foaia Poporului“ la Anul nou.

Acum, când „Foaia Poporului“ intră în al 20-lea an al existenței, iată cum zugrăvește pe scurt un colaborator al nostru ținuta, menirea și dragostea acestei foi pentru poporul nostru dela sate, care este talpa țării.

Pășesc azi pragul casei voastre,
Dragi cetitori vechi și mai noi,
S'aduc merinde sufletească,
S'aduc lumină între voi!

Să fii tovarăș în greul vieții,
Să dau o mână de-ajutor
Acelor, cari lucrând pământul
Ne dau pâine cu munca lor!

Să fii balzam, care alină
Durerile atâtor mii,
Să'mprăștiu pace și credință
In munți, în văi și în câmpii!

Să fii un sfetnic în năcazuri
Și prietin bun la bucurii:
— Cu talpa țării cu voiu plânge,
Cu ea voiu râde'n veselii!

Deci toți, cari iubiți talpa țării,
In munca mea mă ajutați!
Căci cel ce pe mine m'ajută,
Ajută mulțimea de frați!

„Orlean“.

Că „Foaia Poporului“ se află pe adevărata cale — care tânteste la luminarea poporului nostru — ne-o dovedesc mulțimea de păreri și scrisori, ce le primim în aceste zile, deodată cu reînnoirea abonamentelor. Din acestea dăm și aci una:

Vă poftesc și D-Voastră An nou fericit și să ajungeți sărbători fericite la mai mulți ani, ca să puteți să luptați pentru noi poporul dela sate, că adevărat, că foaia D-Voastră este un dascăl, care lucră cu tărie pentru poporul nostru. De-ar fi asemenea și învățătorii noștri ar trebui să aibă și poporul nostru cunoștințe mai bune. Dar mai puținței aflăm de aceștia.

Cât prețuește foaia D-Voastră numai acela poate fi convins care o cetește, că de geaba ai lăudao cuiva, că nai puteao lăuda din destul. Dar aceiaș zic, că cine o are odată abonată cu greu sar putea despărți de ea. Vă poftesc An nou fericit la mulți ani! Rotbav, în 25 Decembrie 1911. Cu toată stima Nicolae Croitoriu, plugar, abonantul Nr. 5280.

„FOAIA POPORULUI“ este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină
foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat,
este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere
ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul
fiecărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

Lățiți deci „Foaia Poporului“ preste
tot locul, ca astfel să o putem face și
mai bună!

Foc într'o casă unde se cresc copii mici.

— Vezi ehipul la pagina 6. —

Mai zilele trecute a izbucnit deodată foc în o casă dintr'un orașel de lângă Paris. Dar asta n'ar fi cine știe ce, fiindcă focuri se întâmplă destule preste tot locul. Aici era însă neajunsul cu atât mai mare, de oarece în casa aceea erau adăpostiți copii mici de țată, rămași fără părinți. Acești copii se cresc apoi pe spesele statului și ale orașului în astfel de case. Ei sunt lăptați de mame străine sau vitrege, cum s'ar zice.

Focul în casa aceasta a fost observat numai târziu, când personalul de serviciu și bieții copilași ajunseser în cel mai mare pericol, iar pompierii nu mai soseau. Dar cu toate acestea, o femeie dintre mamele cari lăptau copiii, s'a băgat de nouă ori în casă, prin fum și flăcări, scoțând totdeauna câte doi copii. Și aceasta s'a întâmplat până când nu sosise nici un pompier la fața locului, spre a-i ajuta. In chipul de-alături se vede, cum curagioasa femeie scapă micii copilași din flăcările focului. Pentru aceasta frumoasă faptă, ea a fost propusă de căpeteniile orașului președintelui Franciei (Francia are președinte în loc de împărat), ca să o premieze.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 11 Ianuarie n.

Salut de Anul nou!

Adreant, în numele Redacției „Foi Poporului“, către cetitorii și sprijinitorii foii, — de un colaborator al nostru.

Urmând obiceiului

La 'nceputul anului,
Să zicem ca tot creștinul
Ce-și întâlnește vecinul:
— An nou fericit vecine
Și la mai mulți ani cu bine;
Răul să ne părăsească,
Binele ne însoțească;
Supărarea ne urască,
Voia bună ne'ndrăgească;
Copiii să ne trăiască,
Vitele să se'mnulțească;
Certele ne părăsească,
Înțelegerea să crească;
Ca 'ntre noi să nu mai fie
Decât dor și veselie.

— Tuturor cari o cetește
Tot acestea le dorește
Și „Foaia Poporului“
La 'nceputul anului.

Pentru abonații cei noi. Tuturor acelorora, cari n'au primit numărul 52 din foaie, le facem cunoscut, că dacă dorese a avea începutul romanului „Cu paloșul“ — ce se începe în acel număr — să ne scrie. La dorință trimitem bucuros numărul 52, ca astfel ori cine ar dori, să poată avea și păstra acest roman dela început. De altcum recomandăm tuturor abonaților noștri, ca să păstreze foile cu acest roman.

Călindarul de părete, care s'a trimis ca Dar de Crăciun tuturor abonaților vechi ai foii noastre, — îl primesc și abonații cei noi, îndată după sosirea banilor pentru foaie.

† Ioan cavalier de Pușcariu, fruntaș între bătrânii cari ne-au mai rămas din vremurile cele mari dela 1848 încoace, a murit în ziua de Crăciun în Bran (comit. Făgărașului). Răposatul a fost mai înainte jude de curie, iar acum era în penzie. Inmormântarea a avut loc Mercuri. A luat parte multă lume românească. Academia Română din București, al cărui membru era răposatul, a fost reprezentată la înmormântare prin dl Iancu Bogdan, profesor universitar.

Ioan cav. Pușcariu s'a născut în 10 Octombrie n. 1824 în Sâhădolul Branului. A făcut studiile filosofice și fizice în Cluj, iar la 1846—48 studiile iuridice la academia din Sibiu. La 15 Maiu 1848 „Stegar“ la adunarea națională de pe „Câmpul libertății“, care l-a ales membru al comitetului național permanent. După liniștirea țării, intră în funcțiune de stat; a fost numit concipient la cancelaria aulică a Ardealului în Viena, iar la 1862 administrator al comitatului Cetatea de Baltă, în care calitate i-s'a dat ordul Coroana de fier cl. III și rangul de cavalier ereditar. In 1865 Pușcariu a fost numit căpitan al districtului Făgăraș, în 1867 consilier de secțiune la ministeriul de culte și în fine jude la curia reg. din Budapesta, de unde, la 1890 s'a retras în penziune. In decursul serviciului public de 41 ani Pușcariu a dezvoltat și pe alte terene o activitate remarcabilă. Astfel în 1863—69 a participat ca deputat la dieta din Sibiu și la senatul imperial din Viena, la dieta din Cluj (1865) și la dieta de încoronare din Budapesta (1867). A luat parte și la conferința din Miercurea, 1869, pledând atât atunci, cât și la 1872 prin scrierea sa „Causa română“, apoi la 1878 și 1881 pentru activitate. Pe terenul literaturii a conlucrat în 1860 la introducerea ortografiei române oficiale cu litere latine. Pușcariu a scris mai multe cărți. In vederea activității sale pe acest teren Academia română l-a ales la 1877 membru onorar, iar în 1900 membru ordinar. Ca consilier în ministeriul de culte fiind referent în această cauză, a contribuit mult la exoperarea sancțiunii preafnalte a Statutului organic. De atunci a fost neînterupt membru al sinodului arhidieceesan și al congresului. Ca membru în reprezentanța fundației Gozdu și în comitetul executiv, în decurs de 32 ani, a muncit cu succes pentru sporirea averii acestei fundații.

Înștiințare. La numărul 50 al „Foi Poporului“ am adaus mandate postale, ca astfel iubiiții noștri abonați vechi să poată trimite prețul abonamentului la Foaie pe anul, care se începe acum.

Ocazie potrivită este, ca deodată cu reînnoirea abonamentului fiecare abonat să comande și Călindarul Poporului, atât pentru el, cât și pentru oare-cari prietini sau cunoscuți mai deaproape.

Vlaicu în Egipt. Știrea dată de noi mai de mult, că aviatorul nostru Vlaicu va plecă în țări îndepărtate, ca să-și arete aieroplanul și zborul, reapare în unele gazete. E vorba acum, ca Vlaicu să meargă la Alexandria, port egiptean, și la Cairo, capitala Egiptului, pentruca să arete lumii arabe câteva din zborurile lui.

Deschidere de cancelarie. Am onoarea aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Sibiu, str. Măcelarilor Nr. 20 (edificiul Albinei). Cu deosebită stimă: Dr. Victor Raicu, avocat.

Pentru școala românească. O știre frumoasă, cu atât mai înveselitoare, că e din Bihor, aflăm despre Românii din comuna Gepiu. Aici s'a dovedit de nou, ce comoară neprețuită e pentru un sat un păstor vrednic. De mult timp se tot sfătuiu Românii noștri de-acolo asupra salariului învățătorului lor, fără să ajungă la o ispravă. Abia a venit însă în sat ca preot părintele Vasile Fărcuș și nehotărârea oamenilor s'a schimbat ca prin farmec, căci în sinodul parohial ținut de curând au votat salariul învățătorului în suma de o mie de coroane. În modul acesta și-au scăpat școala din ghiarale străinului și și-au făcut și un nume bun la întreg neamul nostru.

Urmași-i! La îndemnul bunului părinte protopop Ioan Pop din Nușfalău (dieceza Gherlei), în satele Nușfalău, Serling, Sântiona, Budacul românesc, Bagla, Monor și Bîrla, s'a oprit încă din anul 1910 orice beutură la înmormântări, feștanii, masle și alte slujbe, iar ca pomană a rămas să se dea numai de-ale mânăării sau altceva, care după puterea lui și cum îl lasă inima. Românii noștri din comunele acestea au priceput bunătatea acestor hotărâri și au ascultat de sfatul bunilor lor păstori și astfel au scăpat de o dare grea, pe care o plăteau jidanilor, crâjmarilor sau fabricanților de spirt, de câteori aveau o înmormântare sau de câteori cereau vre-o slujbă sfântă pentru mângăierea lor sufletească.

Dacă am face noi Românii o socoteală de cât cheltuim numai pe rachiu în astfel de prilejuri, ne-am spăria, căci am vedea, că dăm toți împreună milioane de coroane pe an, iar când e vorba de câteva sute de mii pentru susținerea școalelor, ne plângem de sărăcie!

Apararea portului național. În Suceava (Bucovina) este un gimnaziu românesc, în care elevii au o uniformă făcută în felul portului național românesc al țărănilor noștri. Câțiva profesori, instrăinați se vede de neam, au început să ceară schimbarea acestei uniforme naționale și înlocuirea ei cu sdrențe nemțești. Din toate părțile s'au ridicat proteste în contra acestei schimbări. În frunte sunt bravii noștri studenți români din Viena, cari s'au adresat chiar Înalt Prea Sfinției Sale, mitropolitului român al Bucovinei, să nu îngăduască batjocorirea aceasta a portului nostru național.

Secta sugrumătorilor. Celce se la-padă de legea lui și se alătură la una: noua, se numește sectar, iar legea cea nouă sectă. La noi sunt secte a nazari-nenilor (pocăitilor) de pildă. Nicairi însă nu sunt atâtea secte, și încă de cele mai nebune ca în Rusia. În Sartoff s'a observat, că de o bucată de vreme dispar oameni mai bătrâni, fără să li se dea de urmă. Cercetându-se din partea poliției, s'au aflat următoarele lucruri îngrozitoare: Acolo se formase o sectă religioasă, care învăța, că Dumnezeu poruncește să omorăm pe toți oamenii trecuți de 60 de ani. Membrii acestei secte se și țineau de învățatura aceasta, căci pe cei de credința lor și trecuți de 60 de ani îi sugrumau sau îi înăbușau punând perini pe fața lor și așezându-se 2—3 inși pe ele. Sub casa, unde își făceau nebunii aceștia rugăciunile, s'au găsit mai mulți bătrâni omorâți în felul arătat. Toți sectarii aceștia au fost arestați.

De unde învață guvernul unguresc să asuprească biserica românească? De la Muscali. La aceștia e vorba să rupă o episcopie catolică poloneză în două și să facă și una rusească în care să introducă limba rusească în slujbe. În felul acesta cred, că vor rusifica mai curând pe bieții Polonezi. Dar aceștia nu se lasă odată cu capul. Văzând, că guvernul rusec nu se îngrijește destul nici de școale rusești pentru Ruși, necum de școale poloneze, pe cari le oprește cu totul, Polonii s'au apucat să învețe pe ascuns cartea polonă, așa că la o numărătoare făcută lumea s'a mirat mult, văzând, că 70 la sută dintre Poloni știu cartea în limba lor națională (rusește nu!), așa dară mai mulți decât noi Românii.

E o rușine nespusă a nu ști cartea în limba sa maternă, de aceea toți trebuie să ne străduim cât mai curând a învăța cetitul și scrisul românesc, fie la cursurile de alfabeti, fie în școalele de religie.

Gazetă românească nouă în America. Aflăm, că în America, orașul Cincinnati, a apărut o gazetă nouă românească cu numele *Lumea Liberă*. Li dorim izbândă pentru luminarea și îmbărbătarea Românilor noștri de-acolo, dar să se ferească de cearta stearpă, cu care invenineză gazete de-ale noastre sufletele, și nu numai acolo.

Biruința limbii materne. Până acum în Dalmația (provincie a Austriei lângă Marea-Adriatică) limba oficială la dirigătorii și în scrisorile oficiale era sau cea germană, sau cea italiană, cu toate că atât numărul Germanilor, cât și al Italianilor e mic în țara aceasta. Poporul e croato-sârb și vorbește limba croată (sau sârbească), ceace e tot una. După lupte de zeci de ani, Croații au isbutit să înlăture din domnie limbile germană și italiană și dela 1 Ianuarie 1912 începând, limba oficială a Dalmației e cea croată.

Aceasta să ne servească de pildă nouă pentru a lupta, ca în ținuturile românești ale Ungariei limba oficială să fie cea românească.

Mulțumită publică. Ioan Bunea și Petru Băncioiu din Sadu aflători în Harrison Ave, Canton O., America-de-Nord, au colectat dela creștinii aflători acolo 400 cor. pe seama bisericii gr.-cat. din Sadu. Aceasta faptă creștinească le-o răsplătească Dumnezeu. *Ioan Oros*, paroh.

Un frumos act de binefacere. Potrivit unui obicei vrednic de pomenire, ce se menține, Joi în 4 Ianuarie n. c. la 4 ore d. a. s'a făcut la școala populară gr.-cat. din Sibiu, împărțirea darurilor de Crăciun între copiii de școală. Pe lângă un frumos „pom de Crăciun“ încărcat cu tot felul de bunătăți, s'au împărțit de astădată între 73 copii, băieți și fetițe: 15 părechi de cisme, 19 părechi de ghetete, 13 flanele, 6 pantaloni, 2 căputuri, 33 părechi de ciorapi, 12 părechi de mănuși, 6 căciuli, apoi diferite cărți, stofe pentru hăinuțe, material pentru lucrul de mână, colăcei, mere, smochine, zaharicale, etc. spre nespusa bucurie a copiilor și a părinților lor.

Impărțirea acestor daruri a fost precedată de executarea unei mici programe potrivite, compusă din cântări religioase, colinde și declamațiuni ocazionale sub conducerea învățătorului *Romul Botezan*. A urmat apoi o scurtă alocuțiune a directorului școlar protopopul *Nic. Togan*, adresată publicului prezent și în deosebi co-

piilor, pe cari i-a îndemnat la purtare bună, la sânguință întru învățatură și la recunoștință față cu binefăcătorii lor, relevând totodată însemnătatea sărbătorii Nașterii Domnului ca sărbătoarea iubirii între oameni, care mai potrivit se prăznuiește prin acte de binefacere față cu săraci și lipsiți.

Frumoasa serbare școlară a fost pusă la cale și de astădată de comitetul reuniunii femeilor pentru înfrumusețarea bisericii parohiale în frunte cu zeloasa prezidentă d-na *Elena Dr. Isacu*. Darurile de Crăciun, mai de preț și mai bogate de cât ori-când mai înainte, s'au procurat prin colecte de binefacere, făcute ca și altădată de însași prezidenta reuniunii și dându-și prețiosul concurs și d-nele: Ana Togan, vice-prezidenta comitetului, Maria Dr. Seb. Radu, Maria Simu, Maria Botezan, Paraschiva Hedusen. și Paraschiva Hedu jun., cari spre bucuria generală au adunat în hani suma de cor. 314.71, afară de numeroasele daruri în natură dela mai multe firme comerciale și particulari generoși.

Tuturor celorce au binevoit să contribuie și de data asta cu obolul lor la săvârșirea acestui act frumos de caritate, și în deosebi comitetului reuniunii femeilor în frunte cu neobosita sa prezidentă, d-na Elena Dr. Isacu, se aduce în numele copiilor ajutorați și pe această cale din partea direcțiunii școlare cele mai călduroase mulțămiri. Lista tuturor darurilor s'a publicat în ziua de Crăciun în biserica parohială.

Diracțiunea școlară.

Pagubele modei. Cetitorii noștri, cari au venit pe la orașe, au văzut destule doamne și domnișoare îmbracate în niște rochii înguste, cari le fac să umble ca niște curei împedecate. Asta n'ar fi nimic, căci oricine are dreptul să se pocească cum vrea. Dar e rău de bieții lucrători din fabricile de postav și alte stofe pentru haine. La rochiile acestea trebuie puțină stofă, afară de aceea femeile îmbracate cu haine de-acestea împedecate nu mai pot purta sub ele încă o rochie, care să fină locul poalelor dela iile noastre românești. În modul acesta fabricile nu și-au putut desface marfa fiind silite apoi să lucreze tot mai puțin și să dea drumul la zeci de mii de lucrători, cari au rămas fără pâine. Iată, ce face moda cea proastă!

Dragostea de gazetă. Pe insulele acoperite de gheață veșnică din partea de meazănoapte a pământului locuiește un popor numit Eschimoși. Și la aceștia au ajuns cuvântul lui Dumnezeu și dragostea de carte, fiind învățați mai ales de preoți din Europa și America. Eschimoșii încă vreau să cetească gazete. Dar rar ajunge vre-o corabie europeană până pe la ei, așa că gazete lunare sau chiar săptămânale n'ar putea primi. De aceea se tipărește pe seama lor o gazetă, care apare numai odată pe an, în luna lui Maiu. Gazeta aceasta o abonează apoi fiecare Eschimos. De aceea e mare rușine, când la noi, cari nu suntem pe jumătate sălbatici, ca aceia, se mai găsesec țărani cu știință de carte, apoi meseriași și negustori, cari nu țin o foaic.

Pâne de o mie de ani. În Svedia s'au găsit pe locul, unde fusese pe vremuri un oraș, care a dispărut, o pâne întregă, care are o vechime de o mie de ani. Pânea e făcută din făină de mazare și scoartă măcinată de brad. Fiind tare ca peatra, se'nțelege, că nu se poate mânca.

Socotirea anului nou. In cele dintâi veacuri dela Nașterea lui Christos, creștinii nu numărău anii dela Naștere, ci dela întemeierea Romei, care s'a întâmplat la anul 754 înainte de Christos. Pe-atunci stăpânii lumii erau Romanii, nu e deci mirare, că și creștinii se țineau de era romană. Cel dintâiu, care a socotit era cea nouă, adică cea creștină, a fost *Dionisie*, numit cel Mic, care a introdus în anul 532 socoteala anilor dela Nașterea lui Christos începând, pe care a pus-o pe ziua de 25 Decembrie anul roman 753, așa că anul 754 dela întemeierea Romei e cel dintâiu an al erei creștine. Călugărul și istoricul englez Bed, care a trăit până la anul 735 după Christos, a stăruit mult pentru introducerea erei creștine și el a și întrebuințat-o mai întâiu. Împăratul Franciei și al Germaniei, Carol-cel-Mare (a trăit dela anul 742 până la 814 după Christos) a introdus era creștină în mod oficial, adică toată lumea trebuia să socotească anii dela Nașterea lui Christos.

Exploziune într'o fabrică. Într'o fabrică de uleiuri minerale din Budapesta a explodat un cazan. Puterea exploziunii a aruncat 12 lucrători și pe un inginer într'un vas mare plin cu ulei ferbinte. Inginerul și trei lucrători au fost scoși morți din cazan, patru lucrători au suferit arsuri mortale, iar trei, cari au putut fi scoși mai curând, au scăpat cu arsuri mai ușoare.

Revoluționar rus prins la Galați. În Rusia lumea nu e potolită nici acum și pretutindeni lucrează revoluționarii cu revolverul sau cu bomba. Fiind oprită cumpărarea armelor în Rusia, cel puțin pentru o samă de oameni, revoluționarii au început să aducă arme din România. Ei le cumpărau în Galați, apoi le duceau, în bărci de pescari, în Basarabia apropiată. Dacă erau urmăriți pe Dunăre de bărcile cu soldați români sau ruși, aruncau armele în apă și când erau cercetați, nu se găsia nimic la ei. Acum de curând a fost prins unul Iordan Nicolaieff, care a mărturisit, că unul din tovarășii lui aducea arme chiar și din București. Se'ntelege, că tribunalul românesc nu-i va face nimic, ci-l va opri numai de-a mai veni în România.

Dezertorii italieni. Am fost dat de știre, că o mulțime de Italieni au fugit din Italia, numai să nu fie siliți să plece la războiu. După știri sosite din Triest (oraș de-al nostru cu port lângă Marea Adriatică), în munții Alpi sunt vre-o patru mii de astfel de dezertori (fugari) italieni. Unii s'au adăpostit pe la alți Italieni mai bătrâni, alții trăiesc din cerșit, mulți s'au apucat și de furat, căci acum iarna nu se prea găsește de lucru, iar de ceice fug de armată nimănui nu-i poate fi milă.

Arestat la 26 de ani după crimă. Înainte cu vre-o 26 de ani, niște braconieri (ceice vânează pe ascuns, fiindcă n'au licență de vânat) omorâră pe un silvicultor (ferster) în pădurea dela Kleinenberg. Înainte de moarte, bietul silvicultor mai avu puterea să scrie cu sânge pe o bucată de hârtie numele celor doi ucigași. Unul a fost prins numai decât și condamnat la temniță pe viață, celalalt a isbutit să fugă la America. Aici a trăit cu un nume fals și a făcut și ceva avere. Crezând, că s'a prescriș (a încetat să mai fie urmărit) crima, a venit înapoi la Germania. El nu s'a gândit însă, că urmărirea lui s'a înouit în câteva rânduri, așa că dela ur-

mărirea din urmă nu se împliniseră încă anii de prescripție. Nici nu sosise bine acasă, și fu arestat, ca să fie condamnat.

Omorirea președintelui republicii San-Domingo. Pe insula Haiti în America de mijloc se află o republică de Negri numită San-Domingo. Negrii aceștia, urmașii vechilor sclavi, sunt lipsiți de orice cultură, dar au primit și ei formele civilizațiunii europene și și-au întocmit statul cu o republică cu președinte în frunte și cu ministrii de tot felul. Au și o armată, în care sunt tot atâția ofițeri câți și feciori, iar dintre ofițeri jumătate sunt generali! Toți fură în republica aceasta cu nemiluita, începând dela „domnul“ președinte, mai negru ca voivoda Țiganilor din Părău, până la cel din urmă polițist. Nu de mult, ministrul de finanțe furase câteva milioane. Președintele — poate că ce n'a împărțit cu el, a vrut să-l dea în judecată. Ministrul de finanțe, ca să scape de urmărire, a pus un ucigaș să-l omoare pe președinte. Acum e mare revoluție pe insula Haiti.

Deraiare din cauza unor vite. Din Macău se amunță, că un tren de marfă a deraiat (sărit din șini) dincolo de stația Mezökovacs-haza. Era seară și întunec, așa că mașinistul n'a putut vedea cele cinci vaci, cari se așezaseră la rumegat tocmai între șini. Mașina le-a omorît sau schilăvit pe toate sărind totodată de pe șini împreună cu alte două vagoane. După o muncă de șase ore au pus vagoanele iară pe șini. Dintre oamenii de serviciu a fost rănit numai un frânar.

Mușcat de câne turbat. Deunăzi, când băiatul Marin al lui Ion Bărăscu din Găujani (România), în etate numai de 5 ani, a eșit în stradă, s'a repezit la el un câne turbat. Micul Marin s'a trântit iute jos și și-a acoperit capul cu zăpadă. Cânele, omorît mai în urmă de niște oameni, totuși l-a mușcat de degete, așa că băiatul a fost dus la București, la institutul dlui Dr. Babeș, ca să fie inoculat contra turbării.

Arderea cadavrelor. În orașele cele mari, cu o populațiune de un milion (o mie de mii) sau și mai mult, oamenii nu mai știu, ce să se facă cu cadavrele celor morți, căci nu mai găsesc loc pentru cimitire și dacă mai găsesc, trebuie să le facă uneori cale de 3-4 ciasuri dela mijlocul orașului. Ca să se ușureze în privința aceasta, în unele orașe s'au introdus arderea cadavrelor. Într'un loc nu prea îndepărtat se face un cuptor ca o bisericuță, acolo e ars cadavrul cu electricitate, iar cenușa e pusă într'un urciș frumos. Cetim acum, că și consiliul comunal al orașului Basel din Helveția a hotărît să introducă arderea cadavrelor, rămânând, ca înmormântarea să se mai facă numai când cei rămași după cel mort ar cere-o anume.

Spre știre. Călimdarul Poporului pe 1912 a apărut de mult. Prețul unui exemplar este 40 bani, trimis prin poștă 45 bani. Revânzătorii primesc rabat însemnat. (Cei ce comandă mai multe exemplare și le plătesc înainte, capătă rabat mai mare ca aceia, cari le plătesc după vânzare. Cetește cele scrise la pagina 10.

Nimenca să nu-și cumpere călimdar, până când nu vor vedea „Călimdarul Poporului“, care cuprinde o seamă de articole folositoare, apoi o mulțime de chipuri, poezii și tablouri foarte frumoase. Partea calendaristică și târgurile de țară încă sunt schimbate, completate și rănduite din nou.

ECONOMIE

Știri economice.

O nouă tovărășie românească e pe cale a se înființa în Lugoj (Bănat). Ținându-se o conferință condusă de părintele protopop Dr. Gheorghe Popovici în cauza înființării unei *tovărășii pentru procurarea materialului trebuincios meseriașilor români din Lugoj și jur*, s'a ales o comisiune, care să alcătuească statutele și să facă toate pregătirile pentru adunarea de constituire. Se va face și un apel către publicul român, ca să subscrie cvote pentru tovărășie. În fruntea mișcării sunt cei dintâi fruntași români din părțile acelea, ca domnii Dr. G. Popovici, Dr. V. Braniște, Dr. St. Petrovici, Dr. Izidor Pop, Țitu Hațeg, Dr. A. Imbroane ș. a. ș. a.

Dorim izbândă deplină acestei tovărășii pe cale de înființare și dorim, ca ea să fie pildă și îndemn pentru meseriașii noștri de pretutindeni!

Veste bună dela banca noastră „Victoria“ din Arad. „Victoria“, bancă românească dintre cele mai de frunte, a înghițit sucursala băncii ungurești „Gyula Vidéki Takarékpénztár“ și a cumpărat și casa avocatului Merő Samu din Boroșineu, unde se află sucursala. Altele după aceasta sucursală!

Contrabandă de vite din România. Înspre granița României din cercurile Hațegului și Puiului (comit. Hunedoarii) se înmulțiseră vitele și crescuse negoțul cu ele așa de tare, încât autoritățile bănuiră că nu e lucru curat. De aceea se puseră pe cercetări și în curând descoperiră izvorul acestei bogății de vite. Câțiva oameni mai întreprinzători treceau în România, unde vitele sunt eftine, cumpărau un număr oarecare de boi și vaci, apoi le treceau pe „vama cucului“ (pe poteci ascunse) în Ardeal, unde se îngrijau de țiduli și vindeau vitele cu preț bun la noi. Se pare, că veniau chiar și Români din Țară cu vite, ca să le vândă, fără a fi plătit vamă, la noi.

Altă bancă jidano-maghiară pe ducă. În Oradea-mare s'a înființat acum cinci ani o bancă „Közgazdasági Bank“ cu un capital social de trei sute mii de coroane. Cei din fruntea băncii au lucrat așa de bine, încât au ajuns să nu mai poată plăti nici sume de câte o sută de coroane depuse de oameni mai crușători la banca aceasta. O nouă pildă, care să ne îndemne a ne feri cât mai mult de băncile străine, atât cu depuneri, cât și cu împrumuturi!

O tovărășie țărănească pentru creșterea vitelor. Țăranii din Fetești (județul Ialomița, România), ascultând de sfatul medicului veterinar (de vite) Stefan Stoica, au întemeiat o tovărășie mare cu un capital de două sute mii de lei pentru creșterea vitelor. Pe lângă creșterea vitelor, tovărășia se va ocupa cu timpul și cu lăptăritul și stupăritul. Pentru trebuințele ei, tovărășia se va folosi numai de fii și de fiice de săteni. După cum se așteaptă, statul îi va da un teren mare (pământ), unde să facă grajdurile și alte clădiri trebuincioase.

Târgul Sibiului. Luni în săptămâna aceasta s'a ținut în Sibiu târgul de iarnă. (Călindarele românești au arătat însă mai toate — și cu tot dreptul — acest târg pe Marți, iar nu a doua zi de Crăciunul nostru). Astfel și este a se înțelege, că târgul a fost dintre cele mai slabe, dacă preste tot se poate vorbi de un târg de țară. Și foarte bine au făcut Românii noștri, că nu s'au pus pe drum într-o sărbătoare așa de mare, mai cu seamă, că în urma zăpezii ce căzuse, era și un timp foarte rău. — Ne-ar plăcea însă, dacă pe viitor conlocuitorii noștri Sași — în astfel de cazuri — ar ținea mai bine cont de sărbătorile noastre, amânând târgul pe o altă zi. Prin așa ceva ar putea dovedi nu numai oare-care considerare față de cele mai mari sărbători creștinești, ci ar cruța chiar și pe comercianții și meseriașii lor de a-și face spese zadarnice cu aducerea mărfurilor la târg, de unde să le ducă înapoi aproape tot cum le-au adus.

În zilele înainte de târgul pentru mărfuri, s'a ținut târgul de cai, vite cornute etc. S'au mânat 4212 vite cornute, dintre cari s'au vândut 787 cu prețuri foarte bune. După cum se vede, vite au fost destule. Iar cumpărători încă venise. Dar din cauza prețurilor mari, la cari se țineau vânzătorii, nu s'a cumpărat mult. Așa de pildă pentru Austria n'a cumpărat nimenea. Și aceasta numai din cauza prețurilor scumpe. S'au vândut însă 27 vaci de prăsilă la Török-szentmiklos (în Ungaria), 4 la Nadășul-unguresc și 10 la Sebeșul-săsesc cu prețul dela 250—500 cor. de cap. Boi grași s'au vândut 18 la Alba-Iulia, 12 la Oradea-mare și 50 la Magyardioszeg cu prețul de 76—84 bani pe chilogram vita în viață. Boli de jug au ajuns dela 600—1000 cor. părechea. Cai au fost duși la târg 1140, dintre cari abia s'au vândut 214, dar cu prețuri foarte bune.

Sădirea și îngrijirea pomilor sădiți.

În numărul 51, anul 1911, din „Foia Poporului“ am dat o înștiințare venită din partea harnicii noastre Reuniuni de agricultură din Sibiu, care îndeamnă pe oamicii noștri dela sate să se înștiințeze la comitetul acestei Reuniuni, spunând cam căți pomi roditori ar vrea să cumpere. Cu cât se vor înștiința mai mulți, cu atât și pomii vor fi mai estini. Despre folosul pomilor roditori s'a vorbit în mai multe rânduri în foia noastră și se va mai vorbi. De data aceasta ne mărginim a îndemna și din parte-ne pe toți cetitorii noștri să se înștiințeze pentru cât mai mulți pomi. Totodată dăm încă de pe-acuma niște sfaturi pentru sădirea și îngrijirea pomilor sădiți. Sfaturile acestea le credem trebuincioase, pentrucă oricât de bună ar fi altoaea, dacă nu e sădită cum se cade nu ne aduce folosul, pe care suntem în drept a-l aștepta dela ea.

Felul pământului. Merii și perii cer un pământ mai gras și mai adânc lucrat, asta și pentrucă rădăcinile lor intră mai adânc în pământ pentru căutarea hranei. Prunii, cireșii și piersecii se mulțumesc și cu un pământ mai puțin adânc și mai sărac. Se înțelege însă, că și acestora le merge mai bine într'un pământ mai bun, căci e lucru cunoscut, că pământul încă sărăcește dela o vreme și cu el împreună sărăcește și roada pomilor, cari cresc din

el. Preste tot, în pământurile prea ușoare, prea afânate, pomii suferă din cauza secetei, iar în pământurile prea grele suferă din cauza umezelii prea mari, care se ține în astfel de pământuri.

Alegerea pomilor. Un pom vrem să țină o viață de om, de se poate și măș mult, de aceea vom alege pentru sădit altoi de-acelea, cari să aibă coaja netedă, lucioasă, fără crepături și fără mușchiu. Rădăcini să fie cât se poate mai multe, îndeosebi de cele subțiri (mustăți), cu cari își sugă pomul hrana din pământ. Ele încă să fie sănătoase și nu sdrențuite sau mâncate de insecte. Pomii, pe cari voim să-i sădim, să nu fie prea bătrâni, căci se prind anevoie. Cea mai potrivită vârstă e pentru cele mai multe soiuri cea de trei ani împliniți. Când sădim primăvara pomi crescuți în loc umez, fac mult lemn, care neputându-se coace până toamna, suferă preste iarnă de ger.

Facerea gropilor. Pomii se sădesc în gropi anume făcute. Ele se pot face în linii drepte sau în linii încrucișate. În cazul din urmă, pe acelaș loc și la aceeaș depărtare la sădire intră mai mulți pomi, ca dacă i-am sădi în linii drepte. La sădirea în linii încrucișate, pomii fiind deopotrivă de depărtați în toate părțile, primesc mai cu folos lumina și căldura soarelui.

Mărimea gropilor. Mărimea gropilor atârnă de felul pământului și de soiurile, pe cari le sădim. În pământurile adânci și pentru soiurile cu rădăcini lungi și groase, cum sunt merii, perii, cireșii, mărimea gropilor va fi de un metru în toate părțile. La cireșii și vișinii altoiți pe prun poate fi și numai de 60—70 cm. Dacă pământul e petros, sărac și puțin adânc, gropile se fac mai largi și mai puțin adânc, pentrucă rădăcinile să se respire mai mult în pătura de pământ mai bun sau îmbunătățit dela suprafață.

Timpul. Când sădirea trebuie făcută primăvara, cel mai bun timp pentru făcut gropile e toamna. Se pot face gropile și primăvara, și chiar vara pentru sădirea de toamna. Oricum ar fi, e bine ca *gropile să fie făcute cu două sau trei luni înainte de sădire*, pentrucă pământul să aibă timp să se aerisească îndeajuns și să se îmbunătățească prin căldură sau ger, ploi, zăpadă, ș. a.

Forma pomilor. Gropile se fac pătrate sau rotunde. Pământul de deasupra până la adâncimea de un hârleț (hârșeu), se va pune deoparte a gropii, iar cel până în fundul gropii se va pune de cealaltă parte a gropii.

Depărtarea între gropi. Depărtarea între gropi atârnă de felul pământului, după cum adecă e mai bogat sau mai sărac, și după felul pomilor, pe cari îi sădim. Pentru pomii cu coroana înaltă, sădiți în câmp, se recomandă:

1. 6—7 metri pentru pruni, pierseri, caiși și cireși. Aceștia din urmă se desvoaltă mai tare, de aceea pot fi sădiți și la o depărtare de 8 metri.
2. 8 metri pentru peri altoiți pe păr sălbatic.
3. 8—9 metri pentru meri altoiți pe păr sălbatic.
4. 10—12 metri pentru nuci.

Dacă vrem să întrebuițăm pământul de sub pomi pentru plante de nutreț, legume sau altele, pomii trebuie sădiți la o distanță de 10—12 metri unul de altul.

(Va urmă).

Vieața socială

„Reuniunea sodalilor români din Cluj“ invită la *Concertul împreună cu joc pe care-l va aranja din prilejul jubileului de 40 ani dela înființare*, sub patronajul d-ilor prezenți ai Reuniunilor-surori: Victor Em. Tordășianu, Sibiu, Arseniu Vlaicu, Brașov, Gavril Precup, Blaj, Dr. Victor Onișor, Bistrița, Dr. Valer Moldovan, Turda, Eugen Pop Păcurariu, Sebeșul-săsesc, *Sâmbătă în 13 Ianuarie n. 1912* (presara Anului nou) în *Reduță*. Inceputul la oarele 8 seara. Prețul de intrare: Loja 10 cor., Locul I 4 cor., Locul II 3 cor., Locul III 2 cor., Galeria și loc de stat 1 cor. Ofertele benevole, răscumpărarea invitațiilor și suprasolvirile să primesc cu mulțumită și să vor cvita în ziare. Adresa casarului: Teodor Târziu, frizer (Hotel Central). Bilete de intrare se află de vânzare la: Teodor Târziu, M. Radu, croitor și sara la cassă.

Bogatul program cuprinde 9 puncte, între cari sunt compoziții de A. Popovici, T. Brediceanu, T. Popovici, N. Ganea, I. Vidu, Flechtenmacher, H. Kirschner, Verdi etc. (Unele puncte sunt executate de orchestra regimentului de infanterie Nr. 62). După concert urmează dans. În pauză să va juca „Călușorul“ și „Batuta“. Coriștii și călușerii sunt domii: George Anca, Simion Andreica, Irimie Băgăceanu, Constantin Belea, George Biji, Gavrilă Borza, Iosif Botta, Ioan Căpălnean, Ioan Cendrean, I. Cristurean, Simion Cristurean, Ioan Florea, Ioan Gindean, Teodor Luca, Petru Moga, Nicolae Moldovan, George Pleșa, Teodor Precupaș, Vasile Puia, Emil Ramba, George Russu, Petru Sâmmiclașan.

Sperăm, că toți Românii noștri de bine din Cluj și jur, vor grăbi a lua parte la aceasta rară sărbare în viața meseriașilor noștri. Iar aceia, cari din oare cari împrejurări n'ar putea lua parte, desigur că își vor răscumpăra invitațiile, dat fiind că Reuniunea susnumită are o seamă de spese cu aranjarea acestei sărbări.

Reuniunea română de cântări din Bistrița și comitetul filial bistrițan al fondului de teatru invită la *Serata de anul nou* (concert și teatru) ce-o aranjează Sâmbăta, în 31 Decembrie 1911 st. v. (13 Ianuarie 1912 st. n.) în sala cea mare dela „Gewerbeverein“. Inceputul la 8 oare seara. După 12 oare urmează joc.

Cărți și reviste.

A apărut revista literară, artistică și politică „Luceafărul“ Nr. 1, 1912, cu următorul cuprins bogat și variat: Octavian Goga: După zece ani. Șt. O. Iosif: Cântecelor (poezie). I. Agârbiceanu: O zi veselă. Maria Cunțan: La castelul dintre brazi (poezie). Gh. Popp: Probleme interne. I. Agârbiceanu: Povestea unei vieți (roman). Aegrotus: Fărămituri. I. Borcia: Peleu și Tetis (poezie). V. Cioflec: Petra (schiță). A. E.: Din țara dolarilor. Ecaterina Pitiș: Sonet (poezie). Otmar: Scrisoarea ta (poezie). Sextil Pușcariu: Grupări literare și idei politice (I.). Dări de seamă: D. Tomescu: Emile Faguet: Le culte de l'incompétence... et l'horreur des responsabilités. Cronici: Dr. I. Lupaș: O problemă religioasă. Dr. Onisifor Ghibu:

Chestiuni și probleme școlare. Dr. P. Roșca: Insemnătatea filozofiei la noi. Dr. Silviu Dragomir: Audiențe românești la Tarzii Rusiei în veacul al XVII-lea. Victor Stanciu: Cuib de rândunică. Al. Ciura: După zece ani. Oct. C. Tăslăuanu: Madonelle florentine ale lui Raffael. Insemnări: Reorganizarea revistei „Luceafărul”. Viața lui Andreiu Șaguna. Concertul societății „Carmen”. Arta populară în Austria și Ungaria. Oroarea de epitete. Profesi... Parcul național german. Poșta Redacției. Cronica mea.

A apărut în editura librăriei C. Sfetea din București: „Păvăniile lui Tândărică”, celebra carte educativă pentru copii, de Colodi, tradusă din italianește. Se află de vânzare la toate librăriile. Preț 1 cor. 50 bani, plus 10 bani porto.

A apărut

Călinarul Poporului pe 1912.

Anul acesta dovedește și mai mult ca în trecut, că „Călinarul Poporului” este cel mai bun, cel mai bogat, cel mai frumos și cel mai bine îngrijit dintre toate călindarele noastre. Preste 50 de icoane alese și frumoase, de-ale bărbaților noștri fruntași, porturi, icoane dela serbările jubilarie ale Asociațiunii, împodobesc paginile lui. O icoană mare, colorată, care poate fi podoba oricărei case românești, care arată pe toți președinții, cari au fost în fruntea Asociațiunii noastre. Mai cuprinde Călinarul nostru două icoane, de care nu s'au mai văzut la noi: porturi românești, de hărbat și femeie, de pe la anul 1650. Sunt după niște fotografii nume făcute de pe o carte tipărită acum 250 de ani.

Ce privește celalalt cuprins al lui, am avut grije să facem din Călinarul Poporului o carte de folos, pe care oricine să o păstreze cu drag și după ce i-a trecut anul. Văzând spre marea noastră bucurie, că poporul nostru nu se mai mulțumește cu un călindar sec de câteva pagini, am dat o bogată materie pentru învățatură și petrecere.

În anul acesta, pe lângă partea calendaristică obișnuită, am refăcut partea despre postă și telegraf astfel, încât oricine să se poată lumina numai decât, când are trebuință de sfat în privința aceasta.

Lista târgurilor încă am îndreptat-o astfel, încât oricine poate găsi numai decât târgurile de cari se interesează. Sunt făcute atât după luni, cât și după comune. (Târgurile după comune poartă și însemnarea târgurilor de vite cornute, de oi, de porci și de cai, cum n'au mai fost până acum.

Poezii frumoase de domni O. Goga (Doina), I. U. Sorleu (Doina), V. Eftimiu (Traian și Decebal), o mulțime de poezii populare, glume, sfaturi, pilde, cugetări, vorbe înțelepte împestrițează paginile. Frumoasă e poezia La horă de colaboratoarea noastră, doamna Maria din Ocna, precum și Cântecul Țăranului. Dăm și o anecdotă nouă de T. Speranță.

Istoria unui pocăit de părintele I. Agârbiceanu va lumina pe mulți despre prefăcătorie așa mumișilor pocăiți, acești lăpădați de legea noastră strămoșească. Dintre bucăți mai amintim: Asociațiunea, Aurel Vlaicu, Dr. Iuliu Maniu, Iacob Mu-

șășan (cu fotografiile lor), o povestire Președinții Asociațiunii, biografia d-lor Căsmă, Andreiu Bârșcanu, Vasile Suciu, frumoasă Voia Domnului de Mihail Sădoveanu, Otrava beuturii, Școala de industrie din Sibiu cu mai multe chipuri.

O bucurie și folos mare va pricinui cetitorilor călinarului *Advocatul poporal*, în care dăm pe aproape 14 pagini sfaturi amănunțite

despre moșteniri și testamente

(Averea câștigată în tovărășie, Comunitatea averii, Zestrea, Dreptul de moștenire, Dreptul de moștenire al femeii, Desmoștenirea, Testamentul, Testamentul scris, Testamentul cu graiu viu, Revocarea (nimicirea) testamentului, Împărțea, Primirea moștenirii).

O poveste frumoasă despre *Istoria neamului omenesc* urmează unui articol plin de sfaturi despre *Apărarea pomilor de omizi*.

Și'n anul acesta *Răvașul nostru* dă pe 34 pagini întreaga istorie culturală, politică și economică a neamului nostru în anul trecut, fără de-a uita de întâmplările mai însemnate din străinătate.

Di *Petrea Dascălul* dă versuri drăguțe pentru icoanele de porturi românești cuprinse în Călinar. La sfârșitul Călinarului di *Petru O. Orlățanu* își face *Răvașul său în versuri*.

Mulți s'au adunat anul acesta, ca să dea un adevărat Călinar al Poporului. Celți-l și vă veți convinge!

Călinarul e mult mai mare ca anul trecut. Cuprinde numai literatură de celți preste 200 de pagini, iar cu celelalte publicațiuni se urecă la 350 de pagini. Prețul lui este însă tot cel vechiu, de: 20 cr. (40 bani) exemplarul, iar 5 bani pentru porto postal.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 20 cruceri bucata, mai capătă două călindare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de postă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 bani), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 bani) unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuie trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela postă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta. — Călindare nevândute se primesc înapoi până la 15 Februarie n. 1912. Dar trebuie trimise plătite de postă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde călindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului”. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călindare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călinarul: cu 14 cr. acelora cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 15 cr. acelora cari comandă mai puține de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Poșta Redacției.

Agârbiceu. Invitarea D-Voastră a sosit prea târziu.

Daniil Chidu, Serbia. Adresa s'a schimbat. Foia a fost plătită pe anul 1911.

Daniil Răchifan, Săsciori. Am primit cu mulțumită cele trimise.

Georgiu Radu în O. Adrosa s'a schimbat.

Luca Cotruș, Dinslacken, Germania.

Cartea numită nu o avem.

Pavel Bogie, Otlaca. În afacerea cu cumpărarea de cucuruz, te înștiințăm că am dat adresa Dumnitale unui negustor. Credem că îți va fi răspuns.

B. în Mediaș. Cele scrise în cartea postală închisă nu putem să le descurecăm de loc. Scrie totdeauna mai lămurit.

T. R. în N. Din anamite considerații nu aflăm cu cale a publica un astfel de anunț. — Lucruri de cele amintite primim și le folosim la vreme.

N. Russu Martloș. Cele trimise s'au predat. Contribuirile se vor publica într'un număr viitor. Călindarele se trimit în a'oste zile.

Vasilie Crețu în Loamnăș. Publicația sosită prea târziu pentru numărul de Orăciun.

I. M. în R. V. Primit totul. Calendarul s'a trimis, ce e drept, cu câteva zile întârziere din cauza înbulzelii grozave cu comande. Cele amintite se vor folosi ocazional.

G. B. în E. Foarte multă îndrăzneală tradează cele scrise în partea din urmă a cărții postale. Po viitor fii mai modest; iar dacă te temi de ceva, n'ai decât ca să nu scrii.

George Muntean în R. Pentru stipendii din fundațiunea „Andronio”, — do unde se dau ajutoare pentru măiestri, calfe tinere și învățăcei de religia gr-or. — se publică concurs în fiecare toamnă, prin Octombrie. Rugărilor sunt a se înainta până la 31 Decembrie v. Pentru anul acesta acum e deci prea târziu.

Celelalte răspunsuri se vor da — din lipeș de loc — numai în numărul viitor.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Tuturor mușterilor și sprijinitorilor mei le doresc

An nou fericit!

I. Petrașcu

croitor în Sibiu
strada Căminădior Nr. 30.

Licitatie.

Se aduce la cunoștință publică, licitarea crâșmei comunale din Alămor, sub edificiul nou din mijlocul comunei, constituitoare din 3 olti și 2 pivnițe, ce se va ținea la 14 Ianuarie 1912 st. n.

Prețul de strigare 1200 coroane. Vadiu 10%. Condițiile de strigare să pot privi în cancelaria notarială din loc.

Alămor, la 3 Ianuarie 1912.

Primăria comunală.

Nicolae Vasiu
primar.

An nou fericit

dorește tuturor cunoșcătorilor cei valoroși

Carol Halmen

inspect. băncii gen. de asig. mutuală

„Transsylvania”

în Sibiu, str. Reissenfels 11.

407 1—1

Loc deschis.

Observările dela **spitalul de curte Clemen** din Münster I. W. au avut de rezultat: Că apa amară naturală **Franz Josef** influențează sigur fără alt efect secundar neplăcut și nedorit, prin urdinare de prisos. Pentru aceea, apa „Franz Josef”, cu drept cuvânt, are întâietate în rândul mijloacelor purgative de salină. Să capătă în farmacii și în prăvălii de apă minerală.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

1 Ianuarie 1912: Deva, Lăpușul românesc, Lupșa, Șilimegi.

2 Ianuarie: Criș, Făget.

3 Ianuarie: Crasna: Fântâna (Hideg-

4 Ianuarie: Giula, Murăș-Oșorhei.

5 Ianuarie: Corond, Ormeniș, Vajda-Recea.

6 Ianuarie: Iia, Lăpușul ung.

7 Ianuarie: Buza, Jimborul mare, Sarmașul mare.

8 Ianuarie: Bașon, Silvașul de sus.

9 Ianuarie: Baia mare, Cal.

10 Ianuarie: Luna.

11 Ianuarie: Miheș.

12 Ianuarie: Aiud, Brețcu, Caranse-

13 Ianuarie: Bercaș.

14 Ianuarie: Bateș, Buzias, Ibașfalău.

15 Ianuarie: Birchiș, Hodoș, Micăsasa, Vârșeț.

16 Ianuarie: Canija mare, Chirpăr, Goroslaul de pe Someș, Sebeșul săsesc, Zam.

În aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Pentru comercianți.

Să cauți prin aceasta o persoană capace de a conduce independent o prăvălie prevăzută cu tot felul de articli de consum.

Prăvălia e proprietatea unei societăți cooperative, a cărei membri sunt în preponderanță inteligenți, la a căror sprijin poate conta preluatorul consumului în orice caz. Consumul posedă și licența de beuturi în mic.

Celor ce doresc să reflecteze la acest ofert, le stă în libertate, sau să ră-cumpero prăvălia prelângă condițiuni favorabile; sau prelângă salar fix, să se împartă peșană și în anumite procente, sau din profit sau din circulație. Observăm că Caiatul-mic, unde o ceneamul din chestie, e o comună fruntașă și bogată cu peste 1000 locuitori unde reflectantul ocupându-se cu întreprinderile uzate în această comună poate realiza proțșer venit anual frumos.

Pentru informații mai detaliate doritorii să se adreseze d. lui *Dr. Ioan Boca*, director de bancă în *Rețag*.

Aviz.

Primeșc un *cancelist* pentru a prevedea lucrurile mai mici fără îndrumări, pretinzându-se dealtecum și dela dănsul cunoașterea limbii române și maghiare.

Reflectanții își pot ocupa locul, pe lângă condițiuni favorabile, imediat. *Dr. Mátyás Lázár*, avocat, Sibiu strada Cisnădiei Nr. 28.

Casa

din Sibiu, strada Turnului (Saggasse) Nr. 48, dimpreună cu localul de cărcimă, e de vânzare. Informații se dau acolo.

O fată tină

și inteligentă, care știe să conducă o gospodărie, dorește a intra la o familie cultă românească ca gospodină sau lângă copii. Ofertele sub titlul „*O tânără*”, sunt a se trimite la administrația „*Foii Poporului*”, de unde se vor adresa respectivei.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postsparcussa ung. 29.749.

„Banca generală de asigurare”

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei” și prezidentul „Solidarității”.

„Banca generală de asigurare” face tot felul de asigurări, cu asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE” dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute în ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare”
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”.

CAROL GÜRTLER

lăcătuș de artă și construcții

Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26

recomandă onorabilului public interesat atelierul său, unde se execută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit

cuptoare de ori-ce mărime și cu diferite profuri. 19 45—52

Theodor Popescu

Sibiu, Piața mică 14

ofer onor. public român din loc și jur diferite articole între cari

cravate, cămăși, gulere
cel mai nou fașon etc.

Prețuri convenabile! Serviciu prompt și culant!

Prețuri de minune!

Haine pentru domni
și băieți

Costume pentru copii

vindem în luna aceasta cu prețuri foarte reduse.

Eduard Elias & Moritz Deutsch
SIBIU Piața mică Nr. 13.

Vinuri de masă excelente.

într-un cu 56 și 60 fileri la cumpărare
lo cel puțin 50 litre ofere negustoria
57 52— do vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

Cețiți și vă mirați!

Ocazie de felul acesta nu mai ai în viață!

300 de obiecte numai cu 4-50 K.

1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru care se dă garanță de 3 ani, o cravată elegantă de mătăsă, la modă, 3 batiste, 1 stralucit inel pentru bărbați, cu petru scumpă imitată, 1 garnitură de pudorbe femeiești elegante, 1 frumos collier de mărgăritare orientale, podoabe femeiești la modă, cu copcii libere, 2 brațare elegante, 1 păreche de cercei frumoși cu copcii libere, 1 minunată oglindă de bușanar pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 păreche de betoni pentru manjete din aur double de 3 grade cu copcii libere, 1 foarte elegant album pentru ilustrate, cu cele mai frumoase regiuni ale lumii, 3 obiecte comice, buze de distracție pentru tineri și bătrâni deopotrivă, 1 carte practică pentru corespondență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte de corespondență și afară de acestea încă 500 de obiecte necesare într-o casă. — Toate acestea, cu toate că ceasul singur plătește suma aceasta de bani, se pot câpăta numai pentru 3 cor. 80 și! Obiectele se trimit cu rambursă, ori cu trimiteră înainte a banilor pe adresa: (359) 4—1

Wiener Central-Versandhaus

P. LUST, Krakau Nr. 648.

NB. Cine comandă 2 pachete, capătă gratis un briciu englez prima. Pentru cel necorespunzător, banii se retrimite.

Biblioteca „Foi Poporului“.

Din Biblioteca „Foi Poporului“ au apărut până acum următorii numeri:

- Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan și Movila lui Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.
- Nr. 2. Doine și strigături, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.
- Nr. 3. Găsitul, poveste de Emil V. Degan și Punga cu noroc și căclula fermecată, povestire orientală prelucrată de Silvestru Moldovan. Ediția III.
- Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, înv. Ediția II.
- Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.
- Nr. 6. Rîs și veselie, anecdote și glume. Ediția III.
- Nr. 7. Găciturii, de Isidor Dopp, înv. Cu un adnex: Glume. Ediția II.
- Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.
- Nr. 9. Poczii populare și povești, greble și netezite și la luncă împărțite, de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru poștă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr).
Alte numere în pregătire.

Cine știe ceva?

Compte o femeie cu numele Ana Bugneriu din *Daia Kupa*, u. p. *Agnita* (comitatul Sighișoara)? Respectiva s'a depărtat din comuna natală acum 22 de ani, de când ea n'a mai scris nimic nimeniului, iar acasă încă n'a mai venit. La depărțare ei era încă mică, în vârstă de 18 ani. Dacă respectiva ar trăi pe undeva, o rugăm să scrie unchiului ei *Ioan Bugneriu* în *Daia* (lângă Sibiu). Tot asemenea rog și pe aceia n'ni scrie, să ar știe ceva de aceasta fată depărtată de-acasă.

394 3-3

Nu uita

stimato cettor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cettit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cettit în inseratul din „foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăptirea foii noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Piese de teatru

de **Emanuil Suciu**

potrivite pentru a fi reprezentate la sat:

- „Nunta Tigarului“ comedie originală într'un act, scrisă în versuri, prețul . . . . . 60 fil
- „Au plecat la târg“ dialog comic . . . . . 30 fil
- „Tiganul în căruța“ dialog comic scris în versuri ediția a III-a . . . . . 20 fil
- „Tiganul calană“ comedie originală într'un act, scrisă în versuri ediția a III-a prețul . . . . . 30 fil

Să pot procura dela „TIPOGRAFIA POPORULUI“ din Sibiu precum și dela autor în Magareiu u. p. Bürkös (N.-Küküllő vna.) trimiteți prețul înainte, plus 5 fil pentru poștă după un exemplar.

Banca culturală

instituit de credit „LUMINA“ societate pe acții
= și economii = în Sibiu =

Centrala: **Sibiu**
Filiale: **Murășoșorhei** și **Turda.**
Capital social cor. 600.000
Fond de rezervă 15.000
Depuneri 1.250.000

Acoardă împrumuturi

pe cambii de prima bonitate și pe hipotecă cu 7%
pe cambii și obligații cu cavenți cu 8%
fără nici o proviziune.

Primește depuneri:

cu 4 1/2% cari se pot ridica fără anunț. 380 8-10
cu 5% cari rămân mai mult de 1/2 an la instituit, și
cu 5 1/2% dela corporațiuni bisericesti și dela 10,000 cor. în sus.

Pentru depuneri plătește instituitul darea.

Deponenții esteri pot ridica depunerile prin poștă fără spese și pot face depunerile tot fără spese prin cocuri, cari la cerere le punem la dispoziție.

DIRECȚIUNEA.

Deschidere de franzelărie.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public și a stimaților mei mușterii, că fost-a mea franzelărie din strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1 am strămutat-o în

Sibiu, strada Sării Nr. 23,

iar cu 15 Decembrie am deschis-o. Totodată aduc la cunoștință, că mi-am deschis deja și o filială în strada Gușterii Nr. 81, unde se află făinuri din cele mai renumite mori cu vapor din Banat și Sibiu. Vând și liferez deasemenea tot felul de pâne, franzele etc.

Rugând onoratul public pentru buvoitorul sau sprijin, semnez
Sibiu, în Decembrie 1911.

Cu toată stima

PETRU MOGA

380 5-

Berea albă și neagră

din
Berereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 41-

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Auleo!

Afurisita de tusa mă inneacă.

La tusa, răgușală și întreczars ajută sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 10 fil

Depoul central:

farmacia „La palatia“
Budapest, VI, Váci körut 17.

Trăiască

Pastilele lui Egger mă scăpară iute.

În Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.
În Sebeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.

288 16-26

Concurs

La postul de cantor pentru biserica gr. cat. din Rășinari prin această escriem concurs cu termenul de 31 Ianuarie st. n. 1912. Salariul este de 300 cor., cari se plătesc din „Cassa bisericeii“, plus venitele laterale computate în 50 coroane.

Doritorii de a ocupa acest post să-și adreseze rugărilor oficiului parohial gr. cat. din Rășinari până la termenul numit. Dela concurenți se așteaptă să fie cântăreți buni și să cunoască tipicul.

Rășinari, în 4 Ianuarie st. n.

409 2-2

În numele curatoratului:
Pompiliu Simonetti,
paroh gr. cat.

Pământ de vânzare.

În Sibiu, strada Turnișorului se află de vânzare un pământ potrivit pentru zidit. A se adresa în Sibiu, Ziegelgasse Nr. 3.

Moșie de arândat.

Subsemnatul am pehotarul comunei Dain-română o moșie de peste 100 jugăre catastrale, pe care voiesc a o arânda nenum dată. Moșia aduce un venit anual peste 12,000 cor.

Doritorii de a lua în arândă această moșie să se adreseze la Simion Ispas în Dain-română (Oláhfalva).

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspundă pretențiunii, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere ludezebl inserarea în „FOAIA POPORULUI“.

Informații să dau și comanda să primească la administrația FOAIA POPORULUI.

Sprînjini Industria națională

OPINCI

de ori ce calitate precum și piei în-
tregi pentru opinci se află
23 10-6 de vânzare la

Ioan Grecu 370 5-
măiestru pialar în Porcești (Verostorony).

Viță ostoite de vie

la sortare conștiențioasă, recunoscută în
(337 10-1) para întreagă

Port-altoi americani

deplin dezvoltate și crescute în teren caldura,

Vițe nobile europene,

la cele mai bune soiuri de vin și de Ge-
gora și pentru strugarii de masă

interesată cu prețuri moderate

Prima pepinieră vișicolă ardeleană alți

Mihail Ambrosi

la Mediaș (Medgyes Nagyköküllőmegye).

Prietenul vilerului, catalog al soiurilor și
prețurilor se trimite la cerere ori și cu gratis și franco.
Fiește cărei comanda se alătură instrucțiune ilu-
strată pentru plantare și îngrijirea viilor no-ă.

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid.

„Mugurul“ Insoțire economică Elisabetopol
(Erzsébetváros Kis-Küküllő vm).

ALTOI DE VIIE

Calitate distineă pe lângă cele mai moderate prețuri. Soiuri de vin și
de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță eu-
ropeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la

Insoțirea economică „Mugurul“ Elisabetopol
Erzsébetváros

Material disponibil în altoi peste trei (3) milioane.

Școlarele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă. Altoii sunt
desvoltați la perfecțiune. La cumpărări pe credit cele mai ușoare con-
diții de plată! — La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Români, sprijiniți firmele românești că numai acelea vă vreau binele.

Români replantați-vă viile cu altoi
dela firmă Română.

Români, Trimițiți băgeții la cursul practic
de altoit.

Institutul de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

60 63-

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premiul recu-
noscute de cele mai estine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesio-
nale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătitre simplă
sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și
asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente cor-
porale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până
la finea anului 1910 K 6.003,540 78
Capitalo asigurate pe viață 4.834.801-12
achitate „ 4.671,035-31

Starea asigurarilor cu / foc K 110.880,993-
sfârșitul anului 1910 / viață „ 11.020,266-
Fonduri de întemeiere și de
rezervă „ 2.428,817--

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orică
informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acuisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul Insti-
tutului în condiții favorabile.

Toate în lume se scumpesc!

panea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și chetele cescutate în atelierul lui

Vasilie Ban la „Cisma mare roșie“

după cum se numește prăvălia lui, se ictinesc 161 35-

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălțăminte s'a
mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos
chiria. De aceea el poate lifera păpușii buni și trainici pe lângă prețuri ictine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnel (Burgergasse) Nr. 7.
Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 oare înaintea de ameză.
COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM.

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri.
Mare neguțătorie de rachiuri de Drojdii, Trevere
și Prune.

Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și
Romuri Iamaica direct importate.

Doi băieți

din familie bună se primesc ca *învățați* la Ioan Borgia sen., ferar în Săliște.

Peste sărat

de tot soiul

precum și masline, tarama, icre, mărfuri coloniale, trimite cu 389 4—8

Prețurile cele mai ieftine

IOSEF HUTTMANN,

Telefon 437 Brașov. Telefon 437

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BĂRBAȚI

SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment

noutățile 59 53

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Kaglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Mare alegere

in

vinuri albe și roșii

391 16— Prețuri moderate.

Că vinurile sunt curate, se garantează

K. Wilh. Jikel

Sibiu, strada Urezului Nr. 7.

„AJUTORUL“, societate pe acții Filiala Medias

Aducem la cunoștința Onoratului public, că „AJUTORUL“, societate pe acții din Șeica-mare, a deschis cu începutul lunii Noemvrie 1911

O filială în Medias

care se ocupă cu tot felul de afaceri de bancă. În special:

1. Primește depuneri spre fructificare, după care plătește interese:

dela Coroane	1— 500	5%
" "	500—1000	5 1/2%
" "	1000 în sus	6%

fără nici o detragere, solvind și darea după interese.

2. Acoardă împrumuturi: pe obligațiuni cu cavenți, pe cambii, lombard, hipotecă, cu interese de 7—8%.

Filiala „Ajutorul“ din Medias își are localul în vila G. Morscher din Piața mică.

Rugăm pe cei interesați, ca în afacerile de bancă ce le vor avea să se adreseze cu toată încrederea, asigurându-i de serviciu prompt și culant.

„AJUTORUL“, soc. pe acții
Filiala Medias

345 10—10

Nu-i reclamă, — ci fapt împlinit

că

prin consumul cel mare

mă aflu în plăcuta poziție, ca

dela 1 Ianuarie până la 15 Februarie 1912

să las 10% din preț. tuturor mușterilor mei, cari cumpără haine de iarnă.

Prețuri fixe dar foarte ieftine!

Cu toată stîmă

Warenhaus Grünberger

SIBIIU, strada Cisnădiei

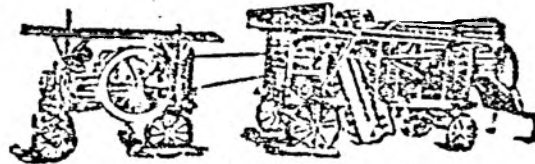
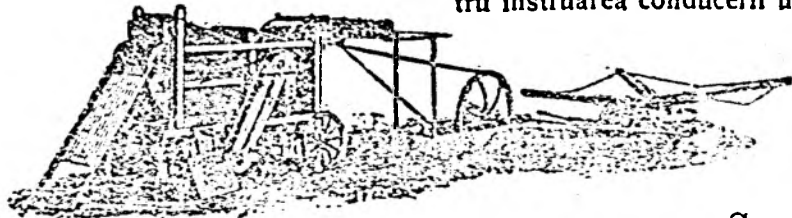
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek în Blansko.

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătīt cu motor în timpul de acum. Pentru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un

Construcțiā cea mai nouă.

83 42—52

Vârtejuri de îmblătīt și curățīt, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3—4 cai, foarte ușor se poate îmblătīt.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, li cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ieftin în posesia noastră mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma FRĂȚII GÖMÖRI, au fost binișter puse pe munte preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de speșă să se trimite la cerere gratis.

Mai departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcțiā cea mai nouă, tăvăluguri pentru sdrobitul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, țiglă de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântâni și mașini pentru spargerea pietrii.

Birou de informații.

Conștientând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

24 48-

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-5 zile ori și mai, rezolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesi în persoană cu referențul cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlocii comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La avis aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

Magazinul de făină

a lui

Petru MogaSIBIU, strada Gușteritei Nr. 81
(aproape de gară)

și

[397] 3-

SIBIU, strada Sării Nr. 23.

recomandă pe sfintele sărbători

făină foarte bună și mai ieftină ca ori unde.

Vând și cu eacul comercianților, pe lângă preț redus,

Rugându-mă de cercetare, semnez

Cu toată stima

PETRU MOGA

franzelar și negustor de făină.

344 9-24 **Milione**

solosec contra

TUSEI

răgușelii, catarrhului, hemel, catarrhului bronchial și de gât

Caramellele de piept

ale **Kaiser** cu

lui „Trei brazi”

6050 atestate dela medici și privați,

întărite prin notarul public,

garantază succul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.

1 pachet 20 și 40 baal, 1 dosă 60 baal.

Se capătă în toate apotecile, drogeriile și

prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Marcă de scutire „Anker”

Liniment. Capsici comp.,

(348 10-42) Inducător pentru

Anker-Pain-Expeller

este un lac de casă valorat de mult, care să folosească de multe ori ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și rețeli.

Atenție! Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutire „Anker” și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil. C. 140 și C. 2. — să capătă aproape la toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la

„Leul de aur” în Praga.

Elisabethstrasse Nr. 5 nen.

Mobile ieftine și bune

să pot procura numai la

Prima fabrică de mobile

PETRUȚIU & PLATZ

Strada Sării 37. SIBIU (Nagyszeben) Salzgasse 37.

Onoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască a cerceta, și fără a cumpăra,

Marea expoziție

de tot felul de mobile de artă și simple, care zilnic spre vedere publică.

Se atrage atențiunea asupra

Atelierului propriu de sculptură și tapiserie de primul rang

Executăm toate lucrările de lipă la biserici nouă și vechi. O comandă se efectuează prompt, conștiincios, pe lângă deplină garanție și cu prețurile cele mai moderate.

333

Apelând la sprijinul On. public românesc, semnăm

Cu toată stima

Telefon Nr. 47

Petruțiu & Platz**În America unicul Depozit de cărți românești**
Biblioteca Română în New-York

65 St. Marka Place.

145 St.

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marelui și ilustratul catalog al acestei singure instituții române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceasornice de tot felul, gluvaerle, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fără a se plăti. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română” primește și mijloace și trimiterca de abonamente pentru „Foia Poporului”.

Dela „Biblioteca Română” se poate comanda și „Călimdarul Poporului” pe 1912.

Picioare pentru pomul de Crăciun

execuție elegantă.

Ținătoare de lumini pe pomul de Crăciun.**Unelte și fereștraie de taiat scândurele**

pentru copii.

Aparate de fert pentru copii.**Aparate pentru gimnastică și legănușă.**

Sănișe pentru sport și alte sănișe pentru copii.

Scutitoare de egalățiune la patinat și cuie de gheață.

Clopoșele și zurgălăuă pentru sănișii.**Șini pentru sportul cu ski.**

Aparate de fierț din aluminiu și nichel curat.

Diferite patine

noutăți în execuție elegantă.

CAROL F. JICKELI

Sibiu — Alba-Iulia.

